

สัญลักษณ์ประจำจังหวัดปราจีนบุรี

ตราประจำจังหวัดปราจีนบุรี

เป็นรูปต้นโพธิ์ศรีมหาโพธิ์ ปลูกไว้ที่ตำบลโคกปีบ อำเภอศรีมโหสถ เป็นสัญลักษณ์ทางด้านพุทธศาสนาที่เชิดหน้าชูตาของจังหวัดปราจีนบุรี เพราะเชื่อกันว่าเป็นต้นโพธิ์ที่สมณชุตจากอินเดีย ซึ่งมาเผยแพร่พระศาสนา เมื่อราว พ.ศ. ๕๐๐ ได้นำพันธุ์พระศรีมหาโพธิ์ มาจากพุทธคยา ประเทศอินเดีย เป็นต้นโพธิ์ที่พระพุทธเจ้าประทับบำเพ็ญธรรมจนสำเร็จเป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ต้นโพธิ์ศรีมหาโพธิ์นี้เป็นที่นับถือบูชากราบไหว้ของราษฎรในท้องที่และต่างท้องที่ และมีการจัดงานนมัสการเป็นประจำทุกปี

คำขวัญของจังหวัดปราจีนบุรี

“ศรีมหาโพธิ์คู่บ้าน ไผ่ตงหวานคู่เมือง ผลไม้ลือเลื่อง เขตเมืองทวารวดี”

ธงประจำจังหวัด

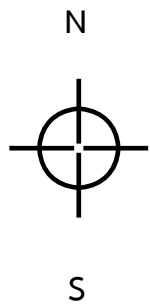
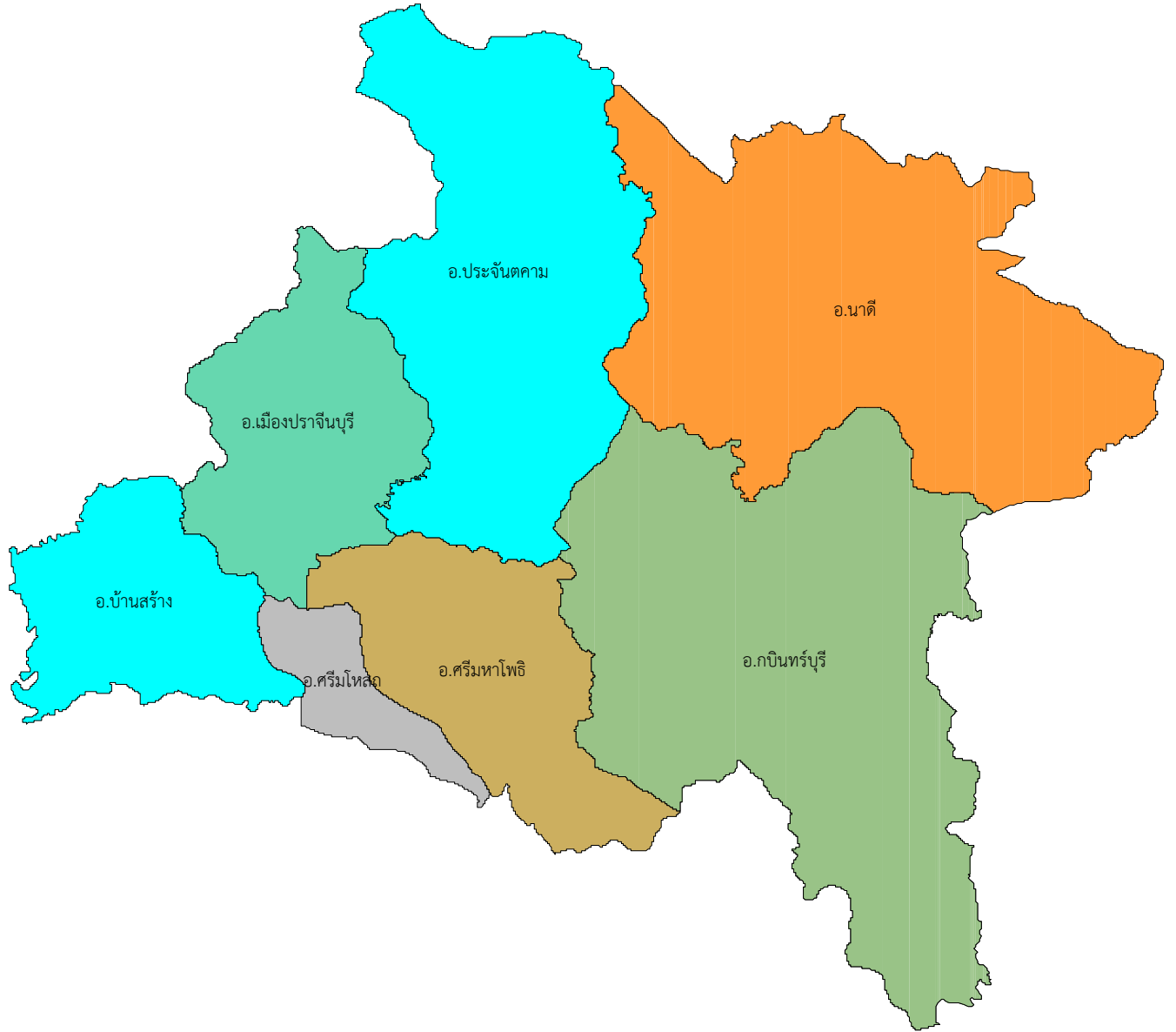
ขนาดพื้นธง กว้าง ๑.๕๐ เมตร ยาว ๒.๒๕ เมตร ลักษณะพื้นธง ตอนต้นเป็นพื้นสีแดง และตอนปลายธงเป็นสีเหลือง ซึ่งกำหนดเป็นสีประจำภาค กว้างยาวด้านละ ๑.๕๐ เมตร มีรูปต้นโพธิ์อยู่ในกรอบวงกลม เส้นผ่าศูนย์กลาง ๘๕ เซนติเมตร

ดอกไม้ประจำจังหวัด

ต้นปีบ (MILLINGTONIA HORTENSISLINN) เป็นต้นไม้ผลัดใบ สูงประมาณ ๕ - ๒๕ เมตร เรือนยอดเป็นพุ่มทึบกิ่งมักห้อยลง เปลือกเป็นสีเทา แตกเป็นร่องลึก ใบเป็นรูปไข่ หรือกระเดียดไปทางรูปใบหอก ลักษณะดอกเป็นดอกไม้สีขาว กลิ่นหอม ออกดอกเป็นช่อที่ปลายกิ่ง ยาว ๑๐ - ๔๐ เซนติเมตร ทอยยกกันเป็นรูปแตร กว้าง ๒ เซนติเมตร มี ๕ กลีบ เกสรตัวผู้ ๔ อัน ดอกแห้งใช้ผสมยาสูบ

จังหวัดปราจีนบุรี

วิสัยทัศน์จังหวัดปราจีนบุรี

“ปราจีนบุรีเป็นเมืองน่าอยู่ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศชั้นนำของภาคตะวันออก”

ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด (Strategic Issues) พ.ศ. ๒๕๕๕

- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ ส่งเสริมปัจจัยที่เอื้อต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และการพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัด
- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ บริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน โดยทุกภาคส่วนมีส่วนร่วม
- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีขีดความสามารถในการพึ่งตนเอง และการปรับตัว

พันธกิจจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๕ (Mission)

- ๑) ปฏิบัติภารกิจตามกฎหมายให้บรรลุผลและสนองนโยบายของรัฐบาลในทุกมิติ โดยยึดการอำนวยความสะดวกของประชาชนเป็นฐาน
- ๒) ส่งเสริมและรักษาคุณภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศให้เกิดผลอย่างยั่งยืน
- ๓) ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาและรักษาภูมิปัญญาท้องถิ่น
- ๔) พัฒนาความสามารถในด้านการเกษตรกรรมแบบพึ่งตนเองของประชาชน
- ๕) ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมให้มีคุณภาพ

เป้าประสงค์จังหวัด (Goals)

- ๑) จำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น
- ๒) บริหารจัดการน้ำอย่างพอเพียงและมีประสิทธิภาพและเกิดความสมดุล
- ๓) เสริมสร้างการมีส่วนร่วมในทุกภาคส่วน

บทที่ ๑

ข้อมูลทั่วไปของจังหวัดปราจีนบุรี

๑. ประวัติจังหวัดปราจีนบุรี

จังหวัดปราจีนบุรี เคยเป็นดินแดนที่มีความเจริญรุ่งเรืองมาตั้งแต่สมัยทวารวดี ปรากฏหลักฐานเป็นซากเมืองโบราณที่เรียกว่า “เมืองศรีมโหสถ” ตำบลโคกปึก อำเภอศรีมโหสถ และทางด้านทิศตะวันออกของเมืองศรีมโหสถ ที่บริเวณบ้านโคกขวาง อำเภอศรีมหาโพธิ ยังมีชุมชนโบราณมีอายุร่วมสมัยเดียวกันกับเมืองศรีมโหสถอีกด้วย บริเวณซากเมืองโบราณเหล่านี้มีซากโบราณสถาน ซึ่งใช้ประกอบพิธีกรรม ศาสนกิจและโบราณวัตถุ ได้แก่ พระพุทธรูป เทวรูป เครื่องปั้นดินเผา เครื่องสำริด เครื่องมือเครื่องใช้กระจายอยู่ทั่วไป

ในสมัยต่อมา ศูนย์กลางความเจริญได้ย้ายมาตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำปราจีนบุรีเช่นปัจจุบัน ในสมัยกรุงศรีอยุธยา เรียกว่า “เมืองปราจีน” ในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้นก็ยังเรียกว่า “เมืองปราจีน” หรือ “มณฑลปราจีน” จวบจนในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดระเบียบการปกครองแผ่นดินตามแบบต่างประเทศ มณฑลปราจีนได้ถูกยุบเลิก คงมีฐานะเป็นเพียงหัวเมืองหนึ่ง ต่อมาทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เปลี่ยนคำว่า เมืองเป็นจังหวัด จึงมีชื่อเรียกใหม่ว่า “จังหวัดปราจีนบุรี”

๒. ที่ตั้ง/อาณาเขต

ตั้งอยู่ทางภาคตะวันออกของประเทศไทย อยู่ระหว่างละติจูดที่ ๑๓ องศา ๓๙ ลิปดา ถึงละติจูดที่ ๑๔ องศา ๒๗ ลิปดาเหนือ และเส้นลองจิจูดที่ ๑๐๑ องศา ๙๐ ลิปดา ถึงลองจิจูดที่ ๑๐๒ องศา ๐๗ ลิปดาตะวันออก ห่างจากกรุงเทพมหานคร ๑๓๖ กิโลเมตร ตามทางหลวงหมายเลข ๓๓ , ๓๐๕ ใช้เวลาเดินทางเพียง ๑.๓๐ ชั่วโมง เป็นจุดเชื่อมโยงการคมนาคมจากกรุงเทพมหานคร ภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประเทศกัมพูชา ในรัศมี ๑๐๐ กว่ากิโลเมตร และมีอาณาเขตติดต่อดังนี้

- ทิศเหนือ ติดกับ จังหวัดนครราชสีมา
- ทิศตะวันออก ติดกับ จังหวัดสระแก้ว
- ทิศตะวันตก ติดกับ จังหวัดนครนายก
- ทิศใต้ ติดกับ จังหวัดฉะเชิงเทรา

๓. ลักษณะภูมิประเทศ

สภาพภูมิประเทศของจังหวัดปราจีนบุรี ตอนบนเป็นที่ราบสูงและป่าที่บดขยี้ชันชัน มียอดเขาสูง ๑,๓๒๖ เมตร และเป็นแหล่งกำเนิดต้นน้ำหลายสาย มีธรรมชาติที่สวยงาม ทิศเหนือเต็มไปด้วยเทือกเขา และตอนล่างเป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำ เหมาะแก่การเพาะปลูก ได้แก่ ที่ราบลุ่มแม่น้ำบางปะกง สูงกว่าระดับน้ำทะเล ๕ เมตร แม่น้ำปราจีนบุรี เกิดจากแควพรมาน และแควพระปรังไหลมาบรรจบกันที่อำเภอกบินทร์บุรี และไหลลงสู่อ่าวไทยที่อำเภอบางปะกง ฉะเชิงเทรา

๔. ลักษณะภูมิอากาศและปริมาณน้ำฝน

๔.๑ ลักษณะภูมิอากาศ

จังหวัดปราจีนบุรีมีภูมิอากาศร้อนชื้นแฉะศูนย์สูตร มีร้อนจัดในฤดูร้อน เนื่องจากได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ และฤดูหนาวจะมีอากาศค่อนข้างหนาวเนื่องจากได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ

ในช่วงระหว่างปี ๒๕๕๐-๒๕๕๔ จะอยู่ในช่วง ๑๖.๐ - ๔๐.๒ องศาเซลเซียส โดยมีอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย ๒๑.๗๘ องศาเซลเซียส อุณหภูมิต่ำสุดวัดได้ ๑๖.๐ องศาเซลเซียส เมื่อเดือนมกราคม ๒๕๔๒ และอุณหภูมิสูงสุด วัดได้ ๔๐.๒ องศาเซลเซียส เมื่อเดือนมีนาคม ๒๕๕๐

สำหรับปี ๒๕๕๔ อุณหภูมิต่ำสุดวัดได้ ๑๗.๗ องศาเซลเซียส (เดือนมกราคม)
อุณหภูมิสูงสุดวัดได้ ๓๗.๕ องศาเซลเซียส (เดือนพฤษภาคม)

๔.๒ ปริมาณน้ำฝน

ในช่วงระหว่างปี ๒๕๔๕- ๒๕๕๔ จังหวัดปราจีนบุรีมีปริมาณน้ำฝน อยู่ในช่วง ๑,๖๗๖.๓ - ๒,๔๖๘.๕ มม. มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๒,๐๑๗.๗๖ มม./ปี และปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๑๖๘.๑๕ มม./เดือน ฝนตกมากที่สุดในปี ๒๕๕๔ วัดได้ ๒,๔๖๘.๕ มม. และมีจำนวนวันที่มีฝนตกเท่ากับ ๑๔๙ วัน และปริมาณฝนตก น้อยที่สุดในปี ๒๕๔๗ วัดได้ ๑,๔๖๐.๙ มม. จำนวนวันที่มีฝนตก จำนวน ๑๐๗ วัน

สำหรับปี ๒๕๕๔ มีปริมาณน้ำฝน ๒,๔๖๘.๕ มม. จำนวนวันที่ฝนตก ๑๔๙ วัน

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยา ปราจีนบุรี

๕. พื้นที่

จังหวัดปราจีนบุรีมีพื้นที่ทั้งหมด ๔,๗๖๒.๓๖๒ ตารางกิโลเมตร หรือ ๒,๙๗๖,๔๗๕ ไร่ แยกเป็น

๕.๑ พื้นที่ป่าไม้ ๑,๓๒๗,๗๑๘.๗๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๖๑ ของพื้นที่ทั้งจังหวัด

๕.๑.๑ เป็นพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ จำนวน ๖ ป่า จำนวน ๓๗๔,๓๓๔.๙๔ ไร่

๕.๑.๒ ป่าไม้ถาวรตามมติ ครม. ๔ ป่า จำนวน ๙,๐๗๐ ไร่

๕.๑.๓ ป่าอนุรักษ์ตามกฎหมาย ๓ ป่า จำนวน ๙๓๑,๓๑๐.๐๖ ไร่

๕.๒ พื้นที่ทำการเกษตร ๑,๑๒๔,๘๓๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๗๙ ของพื้นที่ทั้งหมด

๖. ประชากร

ณ สิงหาคม ๒๕๕๔ จังหวัดปราจีนบุรี มีประชากรทั้งสิ้น ๔๖๘,๓๔๒ คน เป็นชาย ๒๓๒,๓๐๓ คน เป็นหญิง ๒๓๖,๐๓๙ คน เมื่อพิจารณาจากการกระจายตัวของกิจกรรม พบว่าการที่จังหวัดมี โรงงานอุตสาหกรรมเป็นจำนวนมากในเขตอำเภอกบินทร์บุรี อำเภอเมือง และอำเภอศรีมหาโพธิ์ทำให้มีประชากร มาอาศัยอยู่รวมกันในพื้นที่ดังกล่าวจำนวนมากกว่าในบริเวณอื่น ๆ ของจังหวัด

บริเวณที่มีประชากรอาศัยอยู่มากที่สุด คือ อำเภอกบินทร์บุรี มีจำนวน ๑๔๑,๔๓๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๒๐ ของประชากรทั้งจังหวัด รองลงมาคือ อำเภอเมือง มีจำนวน ๑๐๗,๙๒๘ คน และ อำเภอศรีมหาโพธิ์ จำนวน ๖๕,๖๔๐ คน ส่วนบริเวณที่มีประชากรอยู่อาศัยน้อยที่สุด คือ อำเภอศรีมหาโพธิ์ มี ประชากรอาศัยอยู่เพียง ๑๘,๒๕๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๙๐ ของประชากรทั้งจังหวัด

พื้นที่อำเภอนอกเขตเทศบาล มีความหนาแน่นของประชากรเฉลี่ย ๘๕.๒๒ คนต่อตารางกิโลเมตร อำเภอที่มีประชากรรวมกันหนาแน่นมากที่สุด คือ อำเภอเมืองปราจีนบุรี คิดเป็น ๑๙๙.๘๑ คนต่อตาราง กิโลเมตร รองลงมาได้แก่ อำเภอศรีมหาโพธิ์ คิดเป็น ๑๕๐.๑๙ คนต่อตารางกิโลเมตร และอำเภอกบินทร์บุรี คิดเป็น ๑๐๐.๐๙ คนต่อตารางกิโลเมตร ส่วนอำเภอที่มีความหนาแน่นของประชากรน้อยที่สุด คืออำเภอนาดี คิดเป็น ๓๖.๒๙ คนต่อตารางกิโลเมตร

ตารางแสดงจำนวนพื้นที่และประชากรของจังหวัดปราจีนบุรี รายอำเภอนอกเขตเทศบาล

อำเภอ	จำนวนพื้นที่ (ตร.กม.)	จำนวนประชากร (คน)			ความหนาแน่นของ ประชากร (คน/ตร.กม.)
		ชาย	หญิง	รวม	
อ.เมืองปราจีนบุรี	๔๒๖.๗๖	๔๔,๐๖๐	๔๑,๒๐๙	๘๕,๒๖๙	๑๙๙.๘๑
อ.กบินทร์บุรี	๑๒๙๐.๕๕	๖๓,๘๗๖	๖๕,๒๙๘	๑๒๙,๑๗๔	๑๐๐.๐๙
อ.นาดี	๑๑๗๖.๐๙	๒๑,๒๑๑	๒๑,๔๖๖	๔๒,๖๗๗	๓๖.๒๙
อ.ประจันตคาม	๙๐๒.๐๕	๒๓,๗๖๘	๒๔,๙๓๐	๔๘,๖๙๘	๕๓.๙๙
อ.ศรีมหาโพธิ	๓๙๒.๙๙	๒๙,๐๘๓	๒๙,๙๓๙	๕๙,๐๒๒	๑๕๐.๑๙
อ.ศรีมโหสถ	๑๒๕.๔๘	๖,๐๓๓	๖,๓๕๒	๑๒,๓๘๕	๙๘.๗๐
อ.บ้านสร้าง	๓๔๕.๒๒	๑๓,๗๖๑	๑๔,๐๘๕	๒๗,๘๔๖	๘๐.๖๖
รวมทั้งสิ้น	๔,๗๕๓.๔๒	๒๐๑,๗๙๒	๒๐๓,๒๗๙	๔๐๕,๐๗๑	๘๕.๒๒

จำนวนพื้นที่คลาดเคลื่อนประมาณ ๘.๙๔๒ ตร.กม. ข้อมูล ณ เดือนสิงหาคม ๒๕๕๔ ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดปราจีนบุรี

๗. เขตการปกครอง

แบ่งออกเป็น ๗ อำเภอ ๖๔ ตำบล ๗๐๘ หมู่บ้าน ๑ องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) ๑๓ เทศบาล ๕๖ องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) และ ๑๗๑,๒๒๘ ครัวเรือน

ตารางแสดงการแบ่งเขตการปกครองของจังหวัดปราจีนบุรี ณ สิงหาคม ๒๕๕๔

อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน	ครัวเรือน	อบจ.	เทศบาล	อบต.
เมืองปราจีนบุรี	๑๒	๑๔๔	๓๙,๕๔๑	๑	๓	๑๑
กบินทร์บุรี	๑๔	๑๙๓	๕๐,๒๔๘	-	๓	๑๔
ประจันตคาม	๙	๑๐๖	๑๖,๑๔๕	-	๒	๘
ศรีมหาโพธิ	๑๐	๙๐	๓๒,๓๙๒	-	๒	๗
บ้านสร้าง	๙	๘๘	๙,๖๑๖	-	๑	๗
นาดี	๖	๖๓	๑๖,๗๔๔	-	๑	๖
ศรีมโหสถ	๔	๒๔	๖,๕๕๒	-	๑	๓
รวม	๖๔	๗๐๘	๑๗๑,๒๒๘	๑	๑๓	๕๖

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดปราจีนบุรี

๘. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๘.๑ ทรัพยากรป่าไม้

พื้นที่ป่าส่วนใหญ่ เป็นป่าดิบ ป่าแดง และป่าเบญจพรรณ พันธุ์ไม้สำคัญ ได้แก่ ไม้ตะเคียน ไม้ยาง ไม้มะค่าโมง ไม้เต็ง ไม้รัง ไม้พะยอม ไม้แดง ไม้ประดู่ ไม้ตะแบก ไม้พะยุง และไม้ชิงชัน เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีไม้ไผ่ ที่สามารถทำรายได้ให้กับจังหวัดในการผลิตหัตถกรรมส่งออกทั้งในประเทศและต่างประเทศ

พื้นที่ป่าไม้ ครอบคลุมพื้นที่อำเภอเมือง อำเภอนาดี อำเภอกบินทร์บุรี และอำเภอประจันตคาม รวมมีพื้นที่ป่าไม้เนื้อที่ประมาณ ๑,๓๑๕,๑๒๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๑๘ เมื่อเทียบกับพื้นที่จังหวัด ดังนี้

๑. ป่าสงวนแห่งชาติ จำนวน ๖ ป่า พื้นที่ ๓๗๔,๓๓๔.๙๔ ไร่ ได้แก่ ป่าทุ่งโพธิ์ ป่าห้วยไคร้ ป่าประดู่-วังตะเคียน ป่าน้ำตกเขาอีโต้ ป่าแก่งดินสอ ป่าแก่งใหญ่ และป่าเขาสะโตน ป่าแควระบมและป่าสียัด

๒. ป่าไม้ถาวรตามมติ ครม. จำนวน ๔ ป่า พื้นที่ ๙,๐๗๐ ไร่ ได้แก่ ป่าเขาใหญ่ ป่าทุ่งโพธิ์ ป่าห้วยไคร้ และที่ดินจัดสรรแปลงที่ ๑

๓. ป่าอนุรักษ์ตามกฎหมาย จำนวน ๓ ป่า พื้นที่ ๙๓๑,๗๒๐.๐๖ ไร่ ได้แก่ อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ อุทยานแห่งชาติทับลาน และอุทยานแห่งชาติปางสีดา

ตารางแสดงพื้นที่ป่าไม้ตามกฎหมาย ซึ่งอยู่ในพื้นที่จังหวัดปราจีนบุรี

ลำดับที่ / ลักษณะป่า	พื้นที่ป่าแยกตามเขตอำเภอ (ไร่)					รวมพื้นที่ (ไร่)	% พื้นที่เทียบจังหวัด
	เมือง	นาดี	กบินทร์บุรี	ประจันตคาม	ศรีมหาโพธิ์		
พื้นที่จังหวัดปราจีนบุรี						๒,๙๗๖,๔๗๖.๒๕	๑๐๐.๐๐๐
พื้นที่ป่าทั้งหมดในจังหวัด	๔๐,๕๑๖	๖๐๖,๙๗๙	๒๔๓,๐๙๐	๓๘๔,๒๒๕	๕๒,๙๐๘.๗๕	๑,๓๑๕,๑๒๕	๔๔.๑๘๔
๑. ป่าสงวนแห่งชาติ	๑๓,๕๙๓	๘๒,๔๐๕	๒๔๓,๐๙๐	-	๕๒,๙๐๘.๗๕	๓๗๔,๓๓๔.๙๔	๑๒.๕๗๖
๑.๑ ป่าทุ่งโพธิ์	-	๑๙,๓๕๐	-	-	-	๑๙,๓๕๐	๐.๖๕๐
๑.๒ ป่าห้วยไคร้	-	-	๑๗๐,๕๐๐	-	-	๑๗๐,๕๐๐	๕.๗๒๘
๑.๓ ป่าประดู่-วังตะเคียน	-	-	๙๘๗	-	-	๙๘๗	๐.๐๓๓
๑.๔ ป่าน้ำตกเขาอีโต้	๑๓,๕๙๓	-	-	-	-	๑๓,๕๙๓	๐.๔๕๗
๑.๕ ป่าแก่งดินสอ ป่าแก่งใหญ่ และป่าเขาสะโตน	-	๖๓,๐๕๔.๙๔	-	-	-	๖๓,๐๕๔.๙๔	๒.๑๑๘
๑.๖ ป่าแควระบมและป่าสียัด	-	-	๖๖,๕๓๕	-	๔๐,๓๑๕	๑๐๖,๘๕๐	๓.๕๙๐
๒. ป่าไม้ถาวรตามมติ ครม.	๔๘	๓,๙๕๔	๕,๐๖๘	-	-	๙,๐๗๐	๐.๓๐๕
๒.๑ ป่าเขาใหญ่	๔๘	-	-	-	-	๔๘	๐.๐๐๒
๒.๒ ป่าทุ่งโพธิ์	-	๓,๙๕๔	-	-	-	๓,๙๕๔	๐.๑๓๓
๒.๓ ป่าห้วยไคร้	-	-	๓,๘๔๒	-	-	๓,๘๔๒	๐.๑๒๙
๒.๔ ป่าที่จัดสรรแปลงที่ ๑	-	-	๑,๒๒๖	-	-	๑,๒๒๖	๐.๐๔๑
๓. ป่าอนุรักษ์ตามกฎหมาย	๒๖,๘๗๕	๕๒๐,๖๒๐.๐๖	-	๓๘๔,๒๒๕	-	๙๓๑,๗๒๐.๐๖	๓๑.๓๐๓
๓.๑ อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่	๒๖,๘๗๕	๓๐๖,๘๐๐	-	๓๘๔,๒๒๕	-	๗๑๗,๙๐๐	๒๔.๑๑๙
๓.๒ อุทยานแห่งชาติทับลาน	-	๒๑๒,๕๐๐	-	-	-	๒๑๒,๕๐๐	๗.๑๓๙
๓.๓ อุทยานแห่งชาติปางสีดา	-	๑,๓๒๐.๐๖	-	-	-	๑,๓๒๐.๐๖	๐.๐๔๔

สถานการณ์ป่าไม้ของจังหวัด พบว่าถูกทำลายเนื่องจากการบุกรุกเข้าไปหาที่ทำกินในป่าสงวนแห่งชาติ การลักลอบตัดแปรรูปไม้ โดยไม่ได้รับอนุญาต ซึ่งก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมต่างๆ ของจังหวัดปราจีนบุรีอย่างมาก กล่าวคือ ขาดปัจจัยธรรมชาติที่จะรักษาความชุ่มชื้นของพื้นดิน และชะลอการไหลบ่าของน้ำในช่วงฤดูฝนที่มีปริมาณน้ำมาก มีผลทำให้ปริมาณน้ำไม่สม่ำเสมอตลอดปี ในฤดูฝนน้ำจะไหลบ่าอย่างรวดเร็ว ชะล้างหน้าดินไปด้วย ทำให้คุณภาพดินเลวลง ทำให้พื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการเพาะปลูก มีน้อย และในฤดูแล้งพื้นที่ส่วนใหญ่ของจังหวัดค่อนข้างแห้งแล้ง ขาดแคลนน้ำ ทั้งนี้จึงมีโครงการพัฒนาป่าไม้ในหลายรูปแบบ ซึ่งโครงการที่ได้ดำเนินการไปแล้ว อาทิ การปลูกสร้างสวนป่า ป่าทดแทน ป่าชุมชนโครงการจัดสรรที่ดินให้ประชาชนอยู่อาศัยและทำกิน

ตารางแสดงพื้นที่ป่าไม้จังหวัดปราจีนบุรี พื้นที่จังหวัด ๔,๗๖๒.๓๖ ตารางกิโลเมตร (๒,๙๗๖,๔๗๖.๒ ไร่)

ปี พ.ศ.	เนื้อที่ป่า (ตร.กม.)	ร้อยละของพื้นที่จังหวัด
๒๕๔๗	๑,๔๘๓.๙๔	๓๑.๑๖
๒๕๔๘	๑,๔๔๕.๐๕	๓๐.๓๔
๒๕๔๙	๑,๔๓๙.๔๒	๓๐.๒๒
๒๕๕๑	๑,๓๘๖.๒๘	๒๙.๑๑

ที่มา : เว็บไซต์ของกรมป่าไม้-สถิติการป่าไม้ (www.forest.go.th). ข้อมูล ณ วันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๓

๘.๒ ทรัพยากรแร่ธาตุ

๑. ประทานบัตร จำนวน ๕ แปลง

- ๑.๑ แร่หินอุตสาหกรรมชนิดหินปูนฯ จำนวน ๒ แปลง
- ๑.๒ แร่หินประดับชนิดหินแกรนิต จำนวน ๑ แปลง
- ๑.๓ แร่ดินขาวและบอลเคลย์ จำนวน ๒ แปลง

๒. คำขอประทานบัตรและอาชญาบัตรพิเศษ อาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ อยู่ระหว่างดำเนินการ ๑๘ แปลง

- ๒.๑ แร่หินอุตสาหกรรมชนิดหินปูนฯ จำนวน ๗ แปลง
- ๒.๒ แร่ทองคำ เงิน ทองแดง ฯลฯ จำนวน ๕ แปลง
- ๒.๓ แร่ดินอุตสาหกรรม ชนิดดินซีเมนต์ จำนวน ๑๒ แปลง
- ๒.๔ แร่แมงกานีส จำนวน ๑ แปลง

ตารางแสดงแร่ธาตุที่สำคัญของจังหวัด/จำนวนเหมืองแร่ที่เปิดการ/จำนวนคนงานในเหมืองแร่/
รายได้ภาคหลวงแร่ จังหวัดปราจีนบุรี ปี พ.ศ.๒๕๕๓ (มกราคม – ธันวาคม ๒๕๕๓)

รายชื่อแร่ธาตุ	แหล่งที่พบ แร่ธาตุ	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)	รายชื่อ เหมืองแร่	จำนวนคนงาน (คน)	รายได้ภาคหลวงแร่ (บาท)
ดินขาว บอลเคลย์	ต.โคกไม้ลาย	๕,๐๐๐.๐ ๕๐.๐	๑.๙๒๕ ๐.๐๒๗๕	๑. นายชำนาญ ตันกุล	๑๕	๗๗,๐๐๐.๐๐ ๑,๑๐๐.๐๐
ดินขาว บอลเคลย์	ต.โคกไม้ลาย	๔๖,๘๐๐.๐ -	๑๘.๐๑๘ -	๒. หจก.อำนวยการชัย	๑๕	๗๒๐,๗๒๐.๐๐ -
หินอุตสาหกรรม (เพื่อการก่อสร้าง)	ต.ลาดตะเคียน	๑๒๐,๙๓๑. ๕	๑๒.๖๙๘	๓. บริษัท ผ.เพิ่มพูน จำกัด	๓๐	๕๐๗,๙๑๒.๓๐
หินอุตสาหกรรม ชนิดดินซีเมนต์	ต.บ้านพระ	๔๙๖,๐๐๐. ๐	๔๔.๖๔	๔. นางวิเชียร วิสุทธิอุทัยกุล	๕	๑,๗๘๕,๖๐๐.๐๐
หินอุตสาหกรรม ชนิดดินซีเมนต์	ต.โนนหอม	๖๖,๐๐๐.๐	๕.๙๔	๕. นางเพชร มนต์กันภัย	๕	๒๓๗,๖๐๐.๐๐

หมายเหตุ จัดเก็บตามปีปฏิทิน มูลค่าแร่ใช้ราคาตามประกาศราคาแร่

๑. ดินขาว ราคาประกาศ ๓๘๕.- บาท
๒. บอลเคลย์ ราคาประกาศ ๕๕๐.- บาท
๓. หินอุตสาหกรรม ราคาประกาศ ๑๐๕.- บาท
๔. ดินซีเมนต์ ราคาประกาศ ๙๐.๐๐ บาท

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดปราจีนบุรี

๘.๓ ทรัพยากรน้ำ

จังหวัดปราจีนบุรีตั้งอยู่ใกล้ฝั่งทะเลตะวันออกของอ่าวไทย จึงได้รับอิทธิพลจากมรสุมตะวันออกเฉียงใต้ที่พัดพาไอน้ำจากอ่าวไทยปะทะภูเขาทางเหนือของจังหวัดลอยตัวตกมาเป็นฝนและได้รับอิทธิพลจากพายุโซนร้อนปีละ ๒-๓ ลูก ทำให้ปริมาณน้ำฝนมีค่อนข้างมาก เหมาะแก่การกสิกรรม จังหวัดมีแหล่งน้ำตามธรรมชาติที่สำคัญ คือ แม่น้ำปราจีนบุรี ซึ่งเกิดจากการรวมตัวของแควพระปรังและแควหนุมาน บริเวณอำเภอกบินทร์บุรี และคลองประจันตคาม บริเวณอำเภอมืองปราจีนบุรี และไหลรวมกับแม่น้ำนครนายก เป็นแม่น้ำบางปะกง มีความยาวประมาณ ๖๘ กิโลเมตร

แหล่งน้ำธรรมชาติบนโลกนี้สามารถแบ่งออกได้เป็น ๓ ประเภท คือ

๘.๓.๑ น้ำฟ้าหรือน้ำในบรรยากาศ มีหลากหลายสถานะ ได้แก่ ฝน ลูกเห็บ น้ำค้าง เมฆหมอก ซึ่งเป็นแหล่งกำเนิดของน้ำอีกทั้ง ๒ ประเภท

๘.๓.๒ น้ำผิวดิน ลักษณะสายน้ำของแม่น้ำปราจีนบุรี สภาพของแม่น้ำจังหวัดปราจีนบุรี ซึ่งไหลผ่านพื้นที่เกือบทั้งจังหวัดมีความแตกต่างกันไปตามภูมิประเทศ การประกอบอาชีพ และปัจจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ตามลักษณะของสายน้ำที่แบ่งออกเป็น ๓ ช่วง คือ

๑) บริเวณต้นน้ำ ครอบคลุมอำเภอ กบินทร์บุรี, อำเภอนาดี และอำเภอประจันตคาม สภาพภูมิประเทศเป็นที่ราบสูง พื้นที่ทางการเกษตร

๒) บริเวณกลางน้ำ ครอบคลุมอำเภอ กบินทร์บุรี (ตำบลหนองกี่, ตำบลบ้านนา, ตำบลกบินทร์) อำเภอศรีมหาโพธิ (ตำบลท่าตูม) อำเภอประจันตคาม (ตำบลโพธิ์งาม)

๓) บริเวณปลายน้ำ ครอบคลุมอำเภอบ้านสร้าง ลักษณะพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม

๘.๓.๓ น้ำใต้ดินหรือน้ำบาดาล

เมื่อน้ำฟ้าหรือน้ำในบรรยากาศ และน้ำผิวดินไหลซึมลงสู่ใต้ดินและถูกกักเก็บไว้ในชั้นดิน ชั้นหินก็จะเรียกน้ำเหล่านั้นว่า “น้ำบาดาล” จังหวัดปราจีนบุรี ได้กำหนดประเภทการใช้น้ำบาดาลเป็น ๓ ประเภท ดังนี้

๑) เพื่อการอุปโภคบริโภค ได้แก่ การใช้น้ำเพื่อเป็นน้ำดื่ม น้ำใช้ในครัวเรือนที่มีได้มีการซื้อขาย เช่น หมู่บ้านจัดสรร

๒) เพื่อประกอบธุรกิจ ได้แก่ ธุรกิจ (อุตสาหกรรม) ธุรกิจ (บริการ) และธุรกิจ (การค้า)

๓) เพื่อเกษตรกรรม ได้แก่ การใช้น้ำเพื่อการเพาะปลูก และการเลี้ยงสัตว์

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดปราจีนบุรี.

๘.๔ ทรัพยากรดิน

จังหวัดปราจีนบุรี มีกลุ่มดินที่อุดมสมบูรณ์ คือ กลุ่มดินนา เหมาะสมกับการปลูกข้าว และไม้ผล กลุ่มดินไร่ ที่มีความอุดมสมบูรณ์น้อยกว่าดินนา เหมาะสมกับการปลูกพืชไร่ เช่น ข้าวโพด มันสำปะหลังและพืชไร่อื่น จากลักษณะดินดังกล่าว จึงมีความเหมาะสมกับการทำนา ปลูกไม้ผล ไม้ยืนต้นและพืชไร่

ปัญหาการใช้ที่ดินในบางอำเภอ มีศักยภาพของดินที่ไม่เหมาะสมต่อการเพาะปลูกพืช เช่น มีดินเปรี้ยวในพื้นที่อำเภอบ้านสร้าง อำเภอศรีมโหสถ และอำเภอเมือง และการเสื่อมของคุณภาพดิน ตลอดจนปัญหาการพังทลายของดิน ดินมีสภาพเป็นดินปนทรายของพื้นที่อำเภอเมืองปราจีนบุรี และอำเภอศรีมหาโพธิ ทำให้เกษตรกรต้องใช้ต้นทุนสูงในการปรับปรุงคุณภาพดิน

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดปราจีนบุรี.

บทที่ ๒

สภาพทางการเมืองและการปกครอง

๑. การเลือกตั้ง

๑.๑ การเลือกตั้งวุฒิสภาจังหวัดปราจีนบุรี

วันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๑ มีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๓๑๔,๖๒๐ คน มาใช้สิทธิเลือกตั้ง ๑๙๖,๗๘๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๒.๕๕ มีบัตรเสียจำนวน ๖,๐๑๒ บัตร คิดเป็นร้อยละ ๓.๐๕ และจำนวนบัตรไม่ประสงค์ลงคะแนน ๑๔,๖๔๖ บัตร คิดเป็นร้อยละ ๗.๔๔

ผู้ที่ได้รับการเลือกตั้ง คือ นายสุรเดช จิรฐิติเจริญ

๑.๒ การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดปราจีนบุรี

วันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๔ คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ได้ดำเนินการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง

ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งของจังหวัด มีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๓๔๕,๑๙๗ คน มาใช้สิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๒๗๑,๐๙๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๘.๕๓ และมีบัตรเสียจำนวน ๑๖,๔๔๐ บัตร คิดเป็นร้อยละ ๖.๐๖ และมีบัตรไม่ประสงค์ลงคะแนน ๑๑,๗๑๐ บัตร คิดเป็นร้อยละ ๔.๓๒

ผู้ที่ได้รับการเลือกตั้ง ได้แก่ นายอานาจ วิลาวลัย นายชยุต ภูมิมะกาญจนะ และนางเพชรินทร์ เสียงเจริญ

๒. การบริหารราชการส่วนภูมิภาค ส่วนกลาง และส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปราจีนบุรี แยกได้ดังนี้

๒.๑ การบริหารราชการส่วนภูมิภาค มีทั้งสิ้น ๓๔ หน่วยงาน แยกเป็นหน่วยงานในสังกัดกระทรวงมหาดไทย จำนวน ๘ หน่วยงาน และสังกัดกระทรวง ทบวง กรม อื่น ๆ รวมทั้งสิ้นจำนวน ๒๖ หน่วยงาน

๒.๒ การบริหารราชการส่วนกลาง มีทั้งสิ้น ๕๕ หน่วยงาน เป็นหน่วยงานในสังกัดกระทรวงมหาดไทย จำนวน ๒ หน่วยงาน และสังกัดกระทรวง ทบวง กรมอื่น ๆ จำนวน ๕๓ หน่วยงาน

๒.๓ การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น มีทั้งสิ้น ๗๐ แห่ง แยกเป็น

- องค์การบริหารส่วนจังหวัด ๑ แห่ง
- เทศบาล ๑๓ แห่ง
- องค์การบริหารส่วนตำบล ๕๖ แห่ง

รายนามผู้ว่าราชการจังหวัดปราจีนบุรีตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	ตั้งแต่ปี พ.ศ.	ถึงปี พ.ศ.
๑	พระยาเพชรรัตน์	-	-
๒	พระยาปราจิณ (นก)	-	๒๔๐๖
๓	พระยาประจิม (ขลิบ)	๒๔๐๖	๒๔๑๙
๔	พระปรีชากลการ (สำออง อำมาตยกุล)	๒๔๑๙	๒๔๒๑
๕	พระยาอุทัยมนตรี (ทิม)	๒๔๒๓	๒๔๒๘
๖	พระยาประจิม (สด)	๒๔๒๘	-
๗	พระยาอุไทยมนตรี	๒๔๔๒	๒๔๔๔
๘	นายพินิจราชการ	๒๔๔๔	๒๔๔๔
๙	ม.จ.ปฎิพัทธ์ เกษมศรี	๒๔๔๔	-
๑๐	พระยาประชาไศรย สรเดช (สะอาด ฦ่อมเพชร)	๒๔๔๘	๒๔๕๗
๑๑	ม.จ.ทองเต็ม ทองแถม	๒๔๕๗	๒๔๗๑
๑๒	พระศรีนครคาม (ทองสุทนต์ พินธุ)	๒๔๗๑	๒๔๗๖
๑๓	พ.อ.พระศรีราชสงคราม (ศรี สุขวาที)	๒๔๗๖	๒๔๘๐
๑๔	พ.ต.ขุนจำนงค์ ภูมิเวช ก้าน ติวแพทย์	๒๔๘๐	๒๔๘๑
๑๕	ขุนวิมล ประภากัย (จำรัส วิภาตกริส)	๒๔๘๑	๒๔๘๒
๑๖	พระพิชิต บรรชาการ (ทรัพย์ อินทรรัศมี)	๒๔๘๒	๒๔๘๔
๑๗	นายอุดม บุญประกอบ	๒๔๘๔	๒๔๘๕
๑๘	พ.อ.พินิจ เสนาการ (สุข อัญชานานนท์)	๒๔๘๕	๒๔๘๗
๑๙	ขุนภูมิประเสริฐ (เอื้อ ศิริยานนท์)	๒๔๘๗	๒๔๘๘
๒๐	นายถนอม วิบูลมงคล	๒๔๘๘	๒๔๘๙
๒๑	นายชื่น ไชยศิริ	๒๔๘๙	๒๔๙๐
๒๒	นายชม ชาตินันท์	๒๔๙๐	๒๔๙๐
๒๓	นายณรงค์ บัณฑิต	๒๔๙๐	๒๔๙๕
๒๔	นายชาติ บุญรัตน์	๒๔๙๕	๒๔๙๕
๒๕	นายเพชร บุณยะวรศิริ	๒๔๙๕	๒๔๙๗
๒๖	นายประสงค์ อิศระภักดี	๒๔๙๗	๒๔๙๗
๒๗	นายนวน มีชำนาญ	๒๔๙๗	๒๕๐๐
๒๘	นายพินิจ โชติพันธ์	๒๕๐๐	๒๕๐๑
๒๙	นายประสิทธิ์ อุไรรัตน์	๒๕๐๑	๒๕๐๕
๓๐	นายสมบัติ สมบัติทวี	๒๕๐๕	๒๕๐๕
๓๑	พล.ต.ต.สามารถ วายวานนท์	๒๕๐๕	๒๕๐๘
๓๒	นายยุทธ จรรย์ยานนท์	๒๕๐๘	๒๕๐๙
๓๓	นายวัชชัย เดชาติวงศ์ ณ อยุธยา	๒๕๐๙	๒๕๑๐
๓๔	นายประจักษ์ วัชรปาน	๒๕๑๐	๒๕๑๒
๓๕	พล.ต.ต.ชนะ สมุทรวานิช	๒๕๑๒	๒๕๑๓

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	ตั้งแต่ปีพ.ศ.	ถึงปีพ.ศ.
๓๖	พล.ต.ต.ชาย อุบลเดชประชารักษ์	๒๕๑๓	๒๕๑๔
๓๗	พล.ต.ต.ศรีศักดิ์ ธรรมรักษ์	๒๕๑๔	๒๕๑๘
๓๘	นายดิเรก โสคสถิต	๒๕๑๘	๒๕๒๐
๓๙	นายสลับ นาคะเสถียร	๒๕๒๐	๒๕๒๓
๔๐	นายอารีย์ วงศ์อารยะ	๒๕๒๓	๒๕๒๗
๔๑	นายสมพงษ์ พันธุ์สุวรรณ	๒๕๒๗	๒๕๒๘
๔๒	นายจำเนียร ชวนพงศ์	๒๕๒๘	๒๕๓๓
๔๓	นายประมวล รุจนเสรี	๒๕๓๓	๒๕๓๔
๔๔	นายบรรจง กันตวิรุฒ	๒๕๓๔	๒๕๓๗
๔๕	นายวิเชียร เปาอินทร์	๒๕๓๗	๒๕๓๙
๔๖	นายสุตจิต นิमितกุล	๒๕๓๙	๒๕๔๒
๔๗	นายชัยจิตร รัฐขจร	๒๕๔๒	๒๕๔๕
๔๘	นายสุรพล ภาษิตนรินทร์	๒๕๔๕	๒๕๔๖
๔๙	นายสุขุมรัษฎ์ สาริบุตร	๒๕๔๖	๒๕๔๘
๕๐	นายไอรส วงษ์สิทธิ์	๒๕๔๘	๒๕๕๐
๕๑	นางพรรณณี แก่นสุวรรณ	๒๕๕๐	๒๕๕๑
๕๒	นายรัชชัย เทอดเผ่าไทย	๒๕๕๑	๒๕๕๒
๕๓	นายศิริพงษ์ ห่านตระกูล	๒๕๕๒	๒๕๕๕
๕๔	นางสาวจิตรา พรหมชุติมา	๒๕๕๕	ปัจจุบัน

บทที่ ๓

สภาพทางด้านเศรษฐกิจและการประกอบอาชีพ

๑. สภาพทางด้านเศรษฐกิจ

ในปี ๒๕๕๓ ผลิตภัณฑ์จังหวัดปราจีนบุรี (GPP) ราคาประจำปี ๒๕๕๓ จำแนกตามสาขาการผลิต มีมูลค่า ๗๕,๖๗๖ ล้านบาท ประชากรมีรายได้เฉลี่ย ๑๖๕,๘๙๒ บาทต่อคนต่อปี จัดอยู่ในลำดับที่ ๔ ของภาคตะวันออกและลำดับที่ ๑๑ ของประเทศ เมื่อเปรียบเทียบกับสาขาการผลิตต่าง ๆ จะเห็นได้ว่า สาขาการผลิตที่มีสัดส่วนสูงป็นอันดับหนึ่งคือ สาขาการผลิตอุตสาหกรรม มีมูลค่า ๒๔,๘๖๕ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๘๖ รองลงมาคือ สาขาการขนส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน มีมูลค่า ๒๔,๔๙๓ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๓๗ และสาขาการผลิตภาคเกษตร มีสัดส่วนเป็นอันดับที่ ๓ มีมูลค่า ๙,๗๘๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๙๓

ผลิตภัณฑ์จังหวัด ตามราคาประจำปี จำแนกตามสาขาการผลิต จังหวัดปราจีนบุรี พ.ศ. ๒๕๕๓

สาขาการผลิต	๒๕๕๓ (ล้านบาท)	สัดส่วน (ร้อยละ)
ภาคเกษตร	๙,๗๘๘	๑๒.๙๓
เกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้	๙,๓๖๗	๑๒.๓๗๗
การประมง	๔๒๑	๐.๕๕๖
ภาคนอกเกษตร	๖๕,๘๘๘	๘๗.๐๗
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	๒๖๑	๐.๓๔
การผลิตอุตสาหกรรม	๒๔,๘๖๕	๓๒.๘๖
การไฟฟ้า ก๊าซ และการประปา	๑,๗๐๐	๒.๒๕
การก่อสร้าง	๑,๑๓๔	๑.๕๐
การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคล และของใช้ในครัวเรือน	๒๔,๔๙๓	๓๒.๓๗
โรงแรมและภัตตาคาร	๔๓๒	๐.๕๗
การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม	๑,๕๓๑	๒.๐๒
ตัวกลางทางการเงิน	๑,๒๓๔	๑.๖๓
บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และบริการทางธุรกิจ	๑,๒๘๓	๑.๗๐
การบริหารราชการแผ่นดินและการป้องกันประเทศ รวมทั้งการประกันสังคมภาคบังคับ	๔,๐๗๙	๕.๓๙
การศึกษา	๒,๘๗๖	๓.๘๐
การบริการด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์	๑,๒๒๙	๑.๖๒
การให้บริการชุมชน สังคม และบริการส่วนบุคคลอื่น ๆ	๗๕๘	๑.๐๐
ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	๑๔	๐.๐๒
ผลิตภัณฑ์จังหวัด	๗๕,๖๗๖	๑๐๐.๐๐
มูลค่าผลิตภัณฑ์เฉลี่ยต่อคน (บาท)	๑๖๕,๘๙๒	
ประชากร (๑,๐๐๐ คน)	๔๕๖	

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดปราจีนบุรี

๒. เงินฝากและสินเชื่อ

เงินฝากของจังหวัดปราจีนบุรี ช่วงปี ๒๕๕๐ - ๒๕๕๔ ขยายตัวเพิ่มขึ้น และในปี ๒๕๕๔ (สิ้นสุด ณ เดือนตุลาคม ๒๕๕๔) มีปริมาณเงินฝากรวม ๓๑๕,๒๐๑.๑๓ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากช่วงเดือนเดียวกันของปีที่แล้วคิดเป็นร้อยละ ๑๐.๙๕ แนวโน้มคาดว่าปริมาณเงินฝากของจังหวัดปราจีนบุรีจะเพิ่มขึ้นจากการระดมเงินฝากของธนาคารพาณิชย์

สินเชื่อจังหวัดปราจีนบุรี ช่วงปี ๒๕๕๐ - ๒๕๕๔ ชะลอตัว และในปี ๒๕๕๔ (สิ้นสุด ณ เดือนตุลาคม ๒๕๕๔) มีปริมาณสินเชื่อรวม ๒๔๒,๒๘๗.๓๒ ล้านบาท ลดลงจากช่วงเดือนเดียวกันของปีที่แล้วคิดเป็นร้อยละ ๑๗.๐๐ แนวโน้มคาดว่าปริมาณสินเชื่อของจังหวัดปราจีนบุรีจะลดลงจากการชะลอตัวของอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ

๓. การประกอบอาชีพ

๓.๑ ด้านการเกษตร ในปีการเพาะปลูก ๒๕๕๓/๒๕๕๔ จังหวัดปราจีนบุรี มีพื้นที่ทำการเกษตรทั้งสิ้น จำนวน ๑,๑๑๙,๗๑๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๖๒ ของพื้นที่ทั้งหมด กระจายอยู่ในทุกอำเภอ พืชที่ปลูกมากเป็นอันดับหนึ่ง คือ ข้าว รองลงมา ได้แก่ มันสำปะหลัง ข้าวนาปรัง อ้อยโรงงาน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ สวนผลไม้ และไม้ยืนต้นที่สำคัญคือ ยางพารา มะม่วง ไม้ตง ส้มโอ และกระท้อน

- ๑) ข้าวนาปี มีพื้นที่เพาะปลูก จำนวน ๕๒๓,๙๗๘ ไร่ พื้นที่เก็บเกี่ยว ๕๐๕,๗๖๑ ไร่ ผลผลิตรวม ๒๖๗,๘๘๕ ตัน ผลผลิตเฉลี่ยไร่ละ ๕๒๙.๗๖ กิโลกรัม
- ๒) มันสำปะหลัง มีพื้นที่เพาะปลูก จำนวน ๓๘๑,๐๔๘ ไร่ พื้นที่เก็บเกี่ยว ๒๙๕,๒๗๐ ไร่ ผลผลิตรวม ๑,๑๘๗,๐๑๗ ตัน ผลผลิตเฉลี่ยไร่ละ ๔,๐๒๐ กิโลกรัม
- ๓) ข้าวนาปรัง มีพื้นที่เพาะปลูก จำนวน ๑๔๗,๔๓๙ ไร่ พื้นที่เก็บเกี่ยว ๑๔๗,๔๓๙ ไร่ ผลผลิตรวม ๑๐๘,๕๔๕ ตัน ผลผลิตเฉลี่ยไร่ละ ๖๓๖ กิโลกรัม
- ๔) อ้อยโรงงาน มีพื้นที่เพาะปลูก จำนวน ๒๘,๗๖๓ ไร่ พื้นที่เก็บเกี่ยว ๒๘,๗๖๓ ไร่ ผลผลิตรวม ๓๔๑,๐๖๘ ตัน ผลผลิตเฉลี่ยไร่ละ ๑๑,๘๕๗ กิโลกรัม
- ๕) ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มีพื้นที่เพาะปลูก จำนวน ๒๕,๔๕๖ ไร่ พื้นที่เก็บเกี่ยว ๒๕,๔๕๖ ไร่ ผลผลิตรวม ๒๑,๒๙๑ ตัน ผลผลิตเฉลี่ยไร่ละ ๘๓๖ กิโลกรัม
- ๖) ยางพารา มีพื้นที่เพาะปลูก จำนวน ๒๑,๑๙๗ ไร่ พื้นที่ให้ผล จำนวน ๗,๑๑๕ ไร่ ผลผลิตรวม ๑,๗๕๘ ตัน ผลผลิตเฉลี่ยไร่ละ ๒๔๗ กิโลกรัม
- ๗) มะม่วง มีพื้นที่เพาะปลูก จำนวน ๑๒,๖๑๘ ไร่ พื้นที่ให้ผล จำนวน ๙,๗๒๒ ไร่ ผลผลิตรวม ๑๒,๒๗๒ ตัน ผลผลิตเฉลี่ยไร่ละ ๑,๒๖๒ กิโลกรัม
- ๘) ไม้ตง มีพื้นที่เพาะปลูก จำนวน ๓๓,๑๔๐ ไร่ พื้นที่ให้ผล จำนวน ๓๑,๕๔๕ ไร่ ผลผลิตรวม ๕๕,๖๕๔ ตัน ผลผลิตเฉลี่ยไร่ละ ๑,๗๖๔ กิโลกรัม
- ๙) ส้มโอ มีพื้นที่เพาะปลูก จำนวน ๕,๑๘๑ ไร่ พื้นที่เก็บเกี่ยว ๔,๑๕๘ ไร่ ผลผลิตรวม ๕,๘๖๙ ตัน ผลผลิตเฉลี่ยไร่ละ ๑,๔๑๑ กิโลกรัม
- ๑๐) กระท้อน มีพื้นที่เพาะปลูก จำนวน ๔,๑๕๐ ไร่ พื้นที่เก็บเกี่ยว ๓,๙๖๘ ไร่ ผลผลิตรวม ๘,๑๙๑ ตัน ผลผลิตเฉลี่ยไร่ละ ๒,๐๖๔ กิโลกรัม

๓.๒ ด้านประมง ผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่จังหวัด แยกเป็นสัตว์น้ำจืดที่เลี้ยงในบ่อ จำนวน ๓,๙๐๕ ราย เนื้อที่ ๑๘,๘๙๓ ไร่ ผลผลิต ๑๕,๒๕๗ ตัน มูลค่า ๔๒๓ ล้านบาท และเลี้ยงในกระชัง จำนวน ๒๒๖ ราย เนื้อที่ ๒๐,๒๑ ไร่ ผลผลิต ๒,๘๗๑ ตัน มูลค่า ๑๒๕ ล้านบาท กุ้งทะเล(กุ้งขาว) จำนวน ๑,๐๐๙ ราย เนื้อที่ ๑๐,๗๒๒ ไร่ ผลผลิต ๑๐,๙๕๙ ตัน มูลค่าประมาณ ๗๓๔ ล้านบาท ปริมาณมีปริมาณการจับสัตว์น้ำจืดจากแหล่งธรรมชาติ จำนวน ๑,๓๙๔ ตัน มูลค่าประมาณ ๕๒ ล้านบาท โดยกระจายในทุกอำเภอ ชนิดของสัตว์น้ำจากการเพาะเลี้ยง

และการจับจากแหล่งน้ำธรรมชาติ ได้แก่ กุ้งขาว ปลานิล ปลาตะเพียน ปลาสลิด ปลาตุ๊ก ปลาสร้อยกุ้งก้ามกราม กุ้งฝอย ปลาเทโพ ปลาเนื้ออ่อน ฯลฯ

๓.๓ ด้านปศุสัตว์

ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๓ จังหวัดปราจีนบุรี มีการเลี้ยงสัตว์โดยเกษตรกรส่วนใหญ่ เลี้ยงสัตว์เป็นอาชีพเสริมมีเลี้ยงเป็นอาชีพหลักอยู่บ้างในรายที่เลี้ยงเป็นระบบฟาร์มปิด มีการกระจายตัวอยู่ในทุกอำเภอ ดังนี้

๔.๓.๑ ระบบฟาร์มปิด มีทั้งสิ้น ๕๑๘ ฟาร์ม และที่เลี้ยงมากที่สุดคือฟาร์มเลี้ยงไก่เนื้อ ซึ่งมีถึง ๒๙๙ ฟาร์ม รองลงมาคือฟาร์มเป็ดเนื้อ จำนวน ๘๗ ฟาร์ม และฟาร์มเลี้ยงสุกร จำนวน ๗๙ ฟาร์ม ส่วนที่เลี้ยงน้อยที่สุดคือ ฟาร์มโคนม อำเภอที่มีการเลี้ยงสัตว์ในระบบฟาร์มระบบปิด คืออำเภอกบินทร์บุรี รองลงมาคือ อำเภอศรีมหาโพธิ์ ที่มีจำนวน ๑๘๘ และ ๑๑๗ ฟาร์มตามลำดับ และอำเภอที่เลี้ยงน้อยที่สุดคือ อำเภอบ้านสร้างที่มีเพียง ๖ ฟาร์ม

จำนวนสัตว์ที่เลี้ยงในฟาร์มมาตรฐาน มีทั้งสิ้น ๑๕,๙๖๖,๗๕๐ ตัว ที่เลี้ยงมากที่สุดคือ ไก่เนื้อ จำนวน ๑๑,๐๒๕,๕๘๑ ตัว รองลงมาคือไก่ไข่ จำนวน ๒,๕๔๒,๑๐๐ ตัว ไก่พันธุ์เนื้อ จำนวน ๑,๒๒๐,๕๑๖ ตัว และน้อยที่สุดคือ โคนม ๑๙ ตัว อำเภอที่เลี้ยงมากที่สุดคือ กบินทร์บุรี จำนวน ๕,๘๐๐,๐๙๖ ตัว รองลงมาคือ อำเภอศรีมหาโพธิ์ จำนวน ๑,๗๘๙,๕๐๐ ตัว และศรีมหาโพธิ์ จำนวน ๑,๙๓๔,๕๗๕ ตัว ส่วนอำเภอที่เลี้ยงน้อยที่สุดคืออำเภอ บ้านสร้าง ที่มีเพียง ๓๐๘,๐๐๐ ตัว

๔.๓.๒ เลี้ยงสัตว์ในเกษตรกรรายย่อย มีผู้นิยมเลี้ยงมากที่สุดคือ ไก่พื้นเมือง จำนวน ๑๑,๓๗๘ ราย รองลงมา คือ โคเนื้อ ๓,๓๕๖ ราย กระบือ ๑,๑๐๗ ราย และที่น้อยที่สุดจำนวน ๒๔ ราย

อำเภอกบินทร์บุรีมีการเลี้ยงโคกระบือมากที่สุด รองลงมาที่อำเภอประจันตคามและอำเภอเมืองปราจีนบุรี นอกจากนั้นเลี้ยงกันไม่มาก ส่วนสุกรในรายย่อยเลี้ยงที่ อำเภอกบินทร์บุรีมากที่สุด รองลงมาคืออำเภอบ้านสร้าง ส่วนอำเภออื่น ๆ มีเพียงเล็กน้อย สำหรับไก่พื้นเมืองเลี้ยงกระจายทั่วไป

๔.๓.๓ โรงงานผลิตอาหารสัตว์ มีอยู่ที่อำเภอกบินทร์บุรี จำนวน ๑ แห่ง

๔.๓.๔ ร้านขายอาหารสัตว์ ในจังหวัดปราจีนบุรี มีจำนวน ๕๙ ร้าน กระจายตามอำเภอได้ดังนี้ต่าง ๆ และที่มากที่สุดคืออำเภอกบินทร์บุรี และที่น้อยที่สุดคือ อำเภอประจันตคามและอำเภอศรีมหาโพธิ์

๔.๓.๕ จำนวนโรงฆ่าสัตว์ที่ได้รับใบอนุญาต แยกเป็นโรงฆ่าสุกร จำนวน ๗ แห่ง โรงฆ่าโค-กระบือ จำนวน ๔ แห่ง และโรงฆ่าสัตว์ปีกที่ขึ้นทะเบียน จำนวน ๗ แห่ง

สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด ได้ทำการตรวจติดตามคุณภาพมาตรฐานฟาร์ม โรงงานผลิตอาหารสัตว์ , ร้านขายอาหารสัตว์และโรงฆ่าสัตว์ ทุก ๖ เดือน เพื่อรักษามาตรฐานและความปลอดภัยของผู้บริโภค

๓.๔ ด้านอุตสาหกรรม

สถานภาพของอุตสาหกรรมในจังหวัดปราจีนบุรี ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๓ ดังนี้ มีจำนวนโรงงาน ๗๑๕ โรง มีเงินลงทุนจำนวน ๑๕๓,๙๙๗ ล้านบาท มีการจ้างงาน ๙๑,๐๘๗ คน

เขตประกอบการอุตสาหกรรม จำนวน ๒ แห่ง ได้แก่

- ๑) เขตประกอบการอุตสาหกรรมกบินทร์บุรี มีพื้นที่ ๒,๕๖๓ ไร่ จำนวนโรงงาน ๕๙ โรง
- ๒) เขตประกอบการอุตสาหกรรมปราจีนบุรี อินดัสเตรียล ปาร์ค มีพื้นที่ ๑,๔๓๖ ไร่ จำนวนโรงงาน ๑ โรง สวนอุตสาหกรรม จำนวน ๓ แห่ง ได้แก่

๑) สหพัฒน์อินเตอร์โฮลดิ้ง ตั้งอยู่ใน อ.กบินทร์บุรี มีพื้นที่ ๗๐๐ ไร่ จำนวนโรงงาน ๓๓ โรง

๒) ๓๐๔ อินดัสเตรียลปาร์ค ตั้งอยู่ใน อ.ศรีมหาโพธิ์ มีพื้นที่ ๗,๕๐๐ ไร่ จำนวนโรงงาน ๗๕ โรง

๓) ปราจีนแลนด์ ตั้งอยู่ใน อ.บ้านสร้าง มีพื้นที่ ๓,๐๐๐ ไร่ จำนวนโรงงาน ๑ โรง

ศักยภาพด้านอุตสาหกรรมของจังหวัดปราจีนบุรี

- ๑) รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรม และ SMEs
- ๒) เป็นเขตส่งเสริมการลงทุนเขต ๓
- ๓) มีกำลังแรงงานไม่มีปัญหาเรื่องแรงงานสัมพันธ์
- ๔) ทำเลที่ตั้งเหมาะสมเป็นศูนย์กลางด้านการคมนาคมติดต่อกับภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง และสู่ชายแดนกัมพูชา เชื่อมโยงกับท่าเรือน้ำลึก สนามบินนานาชาติ
- ๕) มีเขตประกอบการอุตสาหกรรมและสวนอุตสาหกรรมที่เอื้อต่อการลงทุน
- ๖) ที่ดินราคาถูกกว่าเมื่อเทียบกับเขตประกอบการหรือสวนอุตสาหกรรมอื่นๆ
- ๗) มีสถาบันอาชีวศึกษาพัฒนาฝีมือแรงงานที่พร้อมให้บริการ
- ๘) กลุ่มอุตสาหกรรมกระดาษ ผลิตภัณฑ์จากกระดาษ สิ่งทอ และเสื้อผ้าสำเร็จรูปในพื้นที่มีความเข้มแข็ง

อุตสาหกรรมที่สำคัญของจังหวัดปราจีนบุรี

๑. อุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์

มีจำนวนโรงงาน ๔๑ โรง มีเงินลงทุนจำนวน ๑๖,๕๓๙ ล้านบาท มีการจ้างงาน ๔,๒๙๙ คน เป็นกิจการเกี่ยวกับรถยนต์ หรือรถพ่วง รถจักรยานยนต์ เครื่องยนต์รถพ่วง หรือส่วนประกอบ เป็นต้น

๒. อุตสาหกรรมกระดาษและผลิตภัณฑ์จากกระดาษ

มีจำนวนโรงงาน ๒๑ โรง มีเงินลงทุนจำนวน ๓๒,๑๑๑ ล้านบาท มีการจ้างงาน ๓,๐๔๒ คน เป็นอุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงในการผลิตเยื่อกระดาษ กระดาษแข็ง ภาชนะจากกระดาษ และกระดาษกราฟ เป็นต้น จังหวัดปราจีนบุรีมีวัตถุดิบเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะไม้ยูคาลิปตัส มีการส่งเสริมการปลูกในแถบจังหวัด สระแก้ว ฉะเชิงเทรา และในบางพื้นที่ของจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เช่น สุรินทร์ บุรีรัมย์ อุบลราชธานี โรงงานผลิตกระดาษที่สำคัญในจังหวัดปราจีนบุรี ได้แก่ บริษัทในเครือแอ็ดวานซ์ อะโกร จำกัด (มหาชน)

๓. อุตสาหกรรมไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์

มีจำนวนโรงงาน ๓๘ โรง มีเงินลงทุนจำนวน ๓๐,๙๗๗ ล้านบาท มีการจ้างงาน ๑๗,๑๗๑ คน เป็นกิจการเกี่ยวกับการผลิต ประกอบ ดัดแปลงเครื่องมือ หรือเครื่องไฟฟ้า เครื่องรับวิทยุ โทรทัศน์ เครื่องกระจายเสียง เครื่องเล่นแผ่นเสียง เครื่องกำเนิดไฟฟ้า ฮาร์ดดิสก์ไดร์ เป็นต้น การประกอบกิจการส่วนใหญ่เป็นลักษณะรับจ้างผลิตให้กับผู้ผลิตรายใหญ่ เช่น บริษัท ฮิตาชิ โกลบอลสตอเรจ เทคโนโลยี (ปทท.) จำกัด บริษัท ยาโน อิเล็กทรอนิกส์ (ปทท.)

๔. อุตสาหกรรมอาหาร

มีจำนวนโรงงาน ๕๔ โรง มีเงินลงทุนจำนวน ๓,๒๘๐ ล้านบาท มีการจ้างงาน ๕,๖๕๔ คน เป็นอุตสาหกรรมที่นำผลผลิตจากภาคเกษตร ซึ่งได้แก่ ผลผลิตจากพืช ปศุสัตว์ และประมง มาใช้เป็นวัตถุดิบหลักในการผลิตโดยอาศัยเทคโนโลยีต่างๆ ในกระบวนการผลิตเพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่สะดวกต่อการบริโภค หรือการนำไปใช้ในขั้นต่อไป และเป็นการยืดอายุการเก็บรักษาผลผลิตจากพืช ปศุสัตว์ และประมง โดยผ่านกระบวนการแปรรูปขั้นต้น หรือขั้นกลางเป็นสินค้าสำเร็จรูป หรือขั้นปลายที่เป็นผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป

๕. อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม

มีจำนวนโรงงาน ๓๑ โรง มีเงินลงทุนจำนวน ๑๔,๓๔๖ ล้านบาท มีการจ้างงาน ๗,๔๗๗ คน เป็นกิจการเกี่ยวกับสิ่งทอและเสื้อผ้าสำเร็จรูป เครื่องแต่งกายที่มีใช้รองเท้าว

๖. อุตสาหกรรมพลาสติก

มีจำนวนโรงงาน ๔๖ โรง มีเงินลงทุนจำนวน ๕,๙๓๐ ล้านบาท มีการจ้างงาน ๔,๒๖๖ คน เป็นกิจการเกี่ยวกับการบด ย่อยพลาสติก ฉีดพลาสติก ผลิตภาชนะ บรรจุภัณฑ์ ทำผลิตภัณฑ์พลาสติก เช่น อุปกรณ์ไฟฟ้า กระจกอบ ผ้าฝืนพลาสติก ถุงพลาสติก แผ่นพลาสติก ท่อพี.วี.ซี. ทำเม็ดพลาสติก ทำแม่พิมพ์พลาสติก ผลิต

พลาสติกใช้เป็นฉนวนกันความร้อน ส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมที่ผลิตสินค้าป้อนเป็นวัตถุดิบให้กับอุตสาหกรรมอื่นๆ เช่น อุตสาหกรรมยานยนต์ โรงงานผลิตปุ๋ย โรงงานน้ำตาล เป็นต้น

ตารางแสดงสถิติจำนวนโรงงานแยกตามหมวดอุตสาหกรรม ของจังหวัดปราจีนบุรี ปี ๒๕๕๓

ที่	รายการ	จำนวน	เงินลงทุน (ล้านบาท)	ชาย	หญิง	รวม	แรงงาน
๑	อุตสาหกรรมกระดาษ	๗๒	๑,๓๔๒.๑๔	๖๔๒	๓๖๖	๑,๐๐๘	๔๗,๑๙๔.๐๑
๒	อุตสาหกรรมอาหาร	๕๔	๓,๒๘๐.๘๔	๑,๖๙๑	๓,๙๖๓	๕,๖๕๔	๑๐๙,๓๔๓.๙๓
๓	อุตสาหกรรมเครื่องดื่ม	๖	๑,๐๒๗.๔๐	๕๕๗	๙๓๓	๑,๔๙๐	๗๖,๓๒๐.๒๘
๔	อุตสาหกรรมสิ่งทอ	๓๑	๑๔,๓๔๖.๓๙	๒,๔๙๘	๔,๙๗๙	๗,๔๗๗	๑๒๒,๓๗๑.๑๓
๕	อุตสาหกรรมเครื่องแต่งกาย	๑๙	๒,๘๘๗.๕๒	๑,๗๑๕	๘,๔๐๔	๑๐,๑๑๙	๑๔,๐๑๗.๕๑
๖	อุตสาหกรรมเครื่องหนัง	๑๗	๒,๓๒๔.๘๑	๑,๙๑๑	๓,๓๓๐	๕,๒๔๑	๒๗,๑๐๔.๔๙
๗	อุตสาหกรรมไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้	๒๕	๒,๕๔๙.๕๑	๔๖๓	๒๘๔	๗๔๗	๔๐,๙๗๒.๙๖
๘	อุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์และเครื่องเรือน	๒๑	๔๑๕.๓๓	๙๓๐	๖๕๔	๑,๕๘๔	๑๓,๐๒๒.๐๓
๙	อุตสาหกรรมกระดาษและผลิตภัณฑ์จากกระดาษ	๒๑	๓๒,๑๑๑.๗๙	๒,๔๗๕	๕๖๗	๓,๐๔๒	๕๕๔,๒๖๖.๔๐
๑๐	อุตสาหกรรมสิ่งพิมพ์	๔	๕๗๔.๐๐	๕๘๕	๘๔	๖๖๙	๓,๐๘๓.๐๙
๑๑	อุตสาหกรรมเคมี	๑๙	๑,๖๘๑.๗๐	๔๙๑	๒๗๗	๗๖๘	๑๗,๕๙๙.๕๘
๑๒	อุตสาหกรรมปิโตรเคมีและผลิตภัณฑ์	๖	๑๐๗.๕๙	๖๔	๗	๗๑	๗,๒๓๐.๙๖
๑๓	อุตสาหกรรมยาง	๙	๒,๒๑๙.๐๒	๑,๑๒๗	๙๖๑	๒,๐๘๘	๗๙,๘๖๑.๖๙
๑๔	อุตสาหกรรมพลาสติก	๔๖	๕,๙๓๐.๗๓	๒,๑๖๖	๒,๐๖๐	๔,๒๒๖	๘๐,๔๓๐.๐๑
๑๕	อุตสาหกรรมโลหะ	๔๑	๑,๓๒๓.๘๔	๕๙๕	๑๓๑	๗๒๖	๒๐,๑๒๙.๓๐
๑๖	อุตสาหกรรมโลหะ	๑๗	๒,๙๔๑.๒๘	๑,๐๖๑	๒๙๙	๑,๓๖๐	๑๓๓,๕๗๗.๒๕
๑๗	อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์โลหะ	๔๕	๒,๙๕๗.๗๘	๔,๒๑๖	๑,๑๘๔	๕,๔๐๐	๕๔,๕๔๑.๕๒
๑๘	อุตสาหกรรมเครื่องจักรกล	๒๘	๙,๘๘๘.๓๗	๖,๔๒๓	๔,๙๔๔	๑๑,๓๖๗	๑๑๐,๙๗๓.๑๕
๑๙	อุตสาหกรรมไฟฟ้า	๓๘	๓๐,๙๗๗.๑๔	๔,๑๒๘	๑๓,๐๔๓	๑๗,๑๗๑	๑๑๑,๑๓๓.๑๖
๒๐	อุตสาหกรรมขนส่ง	๔๑	๑๖,๖๐๒.๖๓	๒,๓๗๔	๑,๙๒๕	๔,๒๙๙	๘๗,๔๒๙.๙๘
๒๑	อุตสาหกรรมอื่น ๆ	๑๕๕	๑๖,๕๓๙.๙๗	๓,๒๕๓	๑,๔๑๒	๔,๖๖๕	๘๕๑,๑๐๕.๖๔
	รวม	๗๑๕	๑๕๒,๐๒๙.๗๘	๓๙,๓๖๕	๔๙,๘๐๗	๘๙,๑๗๒	๒,๕๖๑,๗๑๔.๐๗

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดปราจีนบุรี ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๓

โครงการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในจังหวัดปราจีนบุรี

ภาวการณ์ลงทุน เดือนสิงหาคม ๒๕๕๔ จังหวัดปราจีนบุรีได้รับอนุมัติการลงทุนจำนวน ๑ ราย ทุนจดทะเบียนทั้งสิ้น ๗๕.๓๐ ล้านบาท จำนวนแรงงานทั้งสิ้น ๑๐๒ คน ได้แก่ บริษัท ไทยเน็คซิส จำกัด ตั้งอยู่ที่ ๒๒๒ หมู่ที่ ๕ ถนนสุวรรณศร สวนอุตสาหกรรมศรีสุพรรณฯ-ปราจีนบุรี ต.นนทรี อ.กบินทร์บุรี จ.ปราจีนบุรี อุตสาหกรรมผลิตแถบตราสำหรับเครื่องแต่งกาย จำนวนเงินลงทุน ๗๕.๓๐ ล้านบาท และการจ้างงาน ๑๐๒ คน

๓.๕ ด้านการค้าและพาณิชย์กรรม ณ ปัจจุบันจังหวัดปราจีนบุรีมีสถานประกอบการค้าจำนวน ๒,๒๕๐ ราย แยกเป็นดังนี้

- ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล จำนวน ๘ ราย
- ห้างหุ้นส่วนจำกัด จำนวน ๑,๓๒๒ ราย
- บริษัทจำกัดและบริษัทมหาชน จำนวน ๙๒๐ ราย

ที่มา: สำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัดปราจีนบุรี

๓.๖ ด้านการท่องเที่ยว จังหวัดปราจีนบุรี มีแหล่งท่องเที่ยวทั้งที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และโบราณคดี รวมทั้งแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมประเพณี และกิจกรรมที่ทางจังหวัดร่วมกันจัดขึ้นเป็นประจำทุกปี ในปี ๒๕๕๓ ด้านการท่องเที่ยวก่อให้เกิดรายได้จากการท่องเที่ยวถึง ๑,๖๘๓.๔๔ ล้านบาทต่อปี มีนักท่องเที่ยวเดินทางมาเที่ยวที่จังหวัดปราจีนบุรี จำนวน ๙๔๐,๗๕๖ คน

แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดปราจีนบุรี มีดังนี้

๑) ทางประวัติศาสตร์และศาสนสถาน ตั้งแต่สมัยทวารวดีอายุกว่า ๑,๕๐๐ ปี ได้แก่ โบราณสถานเมืองศรีมโหสถ โบราณสถานสระมรกต พระพุทธรูปทวารวดี ต้นโพธิ์ศรีมหาโพธิ โบราณสถานพานหินโบราณสถานหลุมเมือง รอยพระพุทธรูปขนาดใหญ่และเก่าแก่ที่สุด คูเมืองศรีมโหสถ วัดแก้วพิจิตร วัดสง่างาม ตึกเจ้าพระยาอภัยภูเบศร พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติจังหวัด วัดทำว่อทอง ศาลสมเด็จพระนเรศวร วัดโบสถ์อนุสาวรีย์รัชกาลที่ ๕ พิพิธภัณฑสถานพระครูอุทัยธรรมบาลี บ่อน้ำโบราณห้วยขา อนุสาวรีย์ลายฝีพระหัตถ์ แหล่งเหมืองทองตำบลบ่อทอง อนุสาวรีย์พระภักดีเดชะ (ท้าวอุเทน) วัดบางกระเบา พิพิธภัณฑวัดบางแตน

๒) ทางธรรมชาติ มีน้ำตกมากมายหลายแห่ง ได้แก่ น้ำตกทับลาน อ่างเก็บน้ำทับลาน น้ำตกห้วยใหญ่ น้ำตกสวนห่อม น้ำตกตะคร้อ น้ำตกสลัดได น้ำตกเหวนรก น้ำตกวังเหว น้ำตกเหวนกกก น้ำตกธารทิพย์ น้ำตกส้มป่อย น้ำตกเหวอีอ่า น้ำตกตาขนดำ น้ำตกเขาอีโต้ จุดชมวิวเขาอีโต้ ชมนกเป็ดน้ำหนองปลาแขยง ชมค้างคาวแม่ไก่วัดบางกระเบา การล่องแก่งหินเพิง หาดทรายทอง การปีนเขาและไต่ตัวจากหน้าผา ทะเลหมอก อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ อุทยานแห่งชาติทับลาน อุทยานแห่งชาติปางสีดา เนินพิศวงสวนพันธุไม้ไผ่ปราจีนบุรี ล่องแพแม่น้ำปราจีนบุรี สวนนกวัดสันทรีย์

๓) งานประจำปี ได้แก่ งานมาฆะปุริมศรีปราจีน แห่งไฟฟ้า แข่งเรือยาวประเพณี งานวันเกษตรและของดีเมืองปราจีน งานสินค้าอุตสาหกรรมปราจีนบุรี นมัสการหลวงพ่อทวารวดี ปราสาทดอกผึ้ง

๔) แหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ได้แก่ สวนนงนุช โครงการสมุนไพรมันบ้านอาหารชุมชนตำบลกบินทร์ โรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร

๕) แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ได้แก่ เส้นทางสวนพันธุไม้ เส้นทางผลไม้ตำบลบ้านพระ เส้นทางหมู่บ้านสมุนไพรมัน บ้านสมุนไพรมัน เส้นทางเพาะชำต้นไม้ประดับ โครงการพัฒนาสวนพระองค์ ตำบลบางแตน

ที่มา : สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดปราจีนบุรี

บทที่ ๔ สภาพทางสังคม

๑. ด้านการศึกษา

จังหวัดปราจีนบุรี เป็นจังหวัดที่มีการจัดการเรียนการสอนหรือมีสถานศึกษาในทุกๆระดับตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษา มีแหล่งพัฒนาความรู้และทักษะในการศึกษาสำหรับผู้ที่ไม่มีโอกาสเข้าศึกษาในระบบโรงเรียน ประชาชนชาวปราจีนบุรีจึงมีโอกาสที่จะได้รับการศึกษาในระดับสูงค่อนข้างมาก สถานศึกษาของจังหวัดปราจีนบุรี แบ่งเป็นสังกัด ดังนี้

๑.๑ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การบริหารและการจัดการศึกษาในรูปแบบของเขตพื้นที่การศึกษา เป็นการบริหารจัดการที่เกิดขึ้นตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ ที่มีเจตนารมณ์ให้มีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาจากส่วนกลางมาให้หน่วยงานที่มีหน้าที่บริหารและจัดการศึกษาโดยตรง และตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องแบ่งส่วนราชการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กำหนดให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามกฎหมาย ว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๓๗) การบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ยึดเขตพื้นที่การศึกษาโดยคำนึงถึงระดับของการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวนสถานศึกษา จำนวนประชากร วัฒนธรรมและความเหมาะสมด้านอื่นด้วย เว้นแต่การศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามกฎหมายว่าด้วยอาชีวศึกษา

ให้ รมต. โดยคำแนะนำของสภาการศึกษา มีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดเขตพื้นที่การศึกษาและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งเป็นเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา ดังนี้

๑.๑.๑ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มี ๒ เขต ได้แก่

๑) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต ๑ มีโรงเรียนในสังกัด จำนวน ๑๒๙ โรงเรียน ๓ สาขา ครอบคลุมพื้นที่ ๕ อำเภอต่าง ๆ ดังนี้ อำเภอเมืองปราจีนบุรี อำเภอบ้านสร้าง อำเภอประจันตคาม อำเภอศรีมหาโพธิ และอำเภอศรีมโหสถ

๒) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี เขต ๒ มีสถานศึกษาในสังกัด จำนวน ๑๒๑ แห่ง ครอบคลุมพื้นที่ ๒ อำเภอต่าง ๆ ดังนี้ อำเภอกบินทร์บุรี และอำเภอนาดี

๑.๑.๒ สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา มี ๑ เขต ได้แก่ สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต ๗ มีโรงเรียนในสังกัด จำนวน ๑๙ โรงเรียน

สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการปัจจุบัน การจัดการศึกษาเอกชนมีกฎหมายควบคุมหลายฉบับ เช่น พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ.๒๕๕๐ กฎกระทรวง ประกาศ และระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ อีกเป็นจำนวนมาก เพื่อให้มีมาตรฐาน แต่จะเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาความก้าวหน้าของโรงเรียนในหลายๆ ด้าน โรงเรียนเอกชนในส่วนภูมิภาค ซึ่งเดิมมีสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด/อำเภอเป็นหน่วยงานควบคุมกำกับ หลังจากพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.๒๕๔๖ มีผลบังคับใช้ มีการยุบรวมสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด/อำเภอ และสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด เป็นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โรงเรียนเอกชนในส่วนภูมิภาค จึงอยู่ในกำกับดูแลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยมีผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็น “ผู้อนุญาต” ซึ่งสถานศึกษาเอกชนในจังหวัดปราจีนบุรีมีทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน ดังนี้

๑.๑.๓ สถานศึกษาเอกชนในระบบโรงเรียน ได้แก่โรงเรียนที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการหรือหลักสูตรที่ได้รับอนุญาตจากกระทรวงศึกษาธิการและจัดเป็นรูปแบบการศึกษาในระบบโรงเรียน ซึ่งมีทั้งโรงเรียนประเภทสามัญศึกษาและอาชีวศึกษา เปิดสอนระดับปฐมวัยถึงประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โดยมีโรงเรียน ๒๗ แห่ง จำแนกเป็นโรงเรียนประเภทสามัญศึกษา ๒๓ แห่ง และโรงเรียนประเภทอาชีวศึกษา ๔ แห่ง

๑.๑.๔ สถานศึกษาเอกชนนอกระบบ ได้แก่โรงเรียนที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการหรือหลักสูตรที่ได้รับอนุมัติจากกระทรวงศึกษาธิการหรือหลักสูตรต้นแบบที่สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจัดทำ หรือจัดทำร่วมกับหน่วยงานอื่นและจัดเป็นรูปแบบการศึกษานอกระบบโรงเรียนซึ่งในจังหวัดมีโรงเรียนเอกชนนอกระบบที่ได้รับอนุญาตให้จัดตั้งอย่างถูกต้องตามกฎหมาย จำนวน ๑๑ แห่ง

๑.๒ สังกัดสำนักงานการศึกษาท้องถิ่น จำนวน ๑๔ แห่ง ดังนี้

๑.๒.๑ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเทศบาล จำนวน ๘ แห่ง อยู่ในเขตอำเภอเมืองปราจีนบุรี จำนวน ๖ แห่ง อำเภอภินทรบุรี จำนวน ๒ แห่ง

๑.๒.๒ สถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด จำนวน ๖ แห่ง อยู่ในเขตอำเภอเมืองปราจีนบุรี จำนวน ๓ แห่ง อำเภอภินทรบุรี จำนวน ๒ แห่ง และอำเภอนาดี จำนวน ๑ แห่ง

๑.๓ โรงเรียนสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน ๑ แห่ง คือโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัด เปิดสอนระดับปฐมวัยถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

๑.๔ โรงเรียนสังกัดศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน จำนวน ๗ แห่ง คือศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอทั้ง ๗ อำเภอ โดยได้เปิดสอนตั้งแต่ระดับประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย

๑.๕ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดได้ให้การสนับสนุนสถาบันการศึกษาอาชีวศึกษาจัดการเรียนการสอนประเภทอาชีวศึกษา หรือการส่งเสริมวิชาชีพ ประกอบด้วย

๑.๕.๑ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เปิดสอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จำนวน ๘ แห่ง ได้แก่วิทยาลัยเทคนิคปราจีนบุรี วิทยาลัยสารพัดช่างปราจีนบุรี วิทยาลัยการอาชีพภินทรบุรี วิทยาลัยเทคนิคบุรพา (เดิมชื่อวิทยาลัยช่างกลปทุมวันแห่งที่ ๒)

๑.๕.๒ โรงเรียนเอกชน ที่จัดการศึกษาระดับอาชีวศึกษา มีจำนวน ๔ แห่ง ได้แก่โรงเรียนพณิชยการปราจีนบุรี โรงเรียนเทคโนโลยีนครภินทร โรงเรียนเทคนิคพณิชยการภินทรบุรี และโรงเรียนสายมิตรเทคโนโลยี

๑.๖ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย

จังหวัด มีสถาบันการศึกษาที่เปิดสอนในระดับอุดมศึกษา จำนวน ๓ แห่ง คือมหาวิทยาลัยรามคำแหง วิทยาเขตปราจีนบุรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระนครเหนือ วิทยาเขตปราจีนบุรี และมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต วิทยาเขตปราจีนบุรี เปิดสอนในระดับปริญญาตรีถึงปริญญาโท ในปีการศึกษา ๒๕๕๑

จังหวัดปราจีนบุรี มีสถานศึกษารวมทั้งสิ้น ๒๗๘ แห่ง โดยมีจำนวนนักเรียน/นักศึกษา และครู/อาจารย์ ดังนี้

* มีนักเรียน/นักศึกษา จำนวน	๕๕,๗๑๑	คน
* แยกเป็นระดับการศึกษา ดังนี้		
- ระดับก่อนประถมศึกษา จำนวน	๑๐,๕๙๕	คน
- ระดับประถมศึกษา จำนวน	๒๘,๙๕๒	คน

- ระดับมัธยมศึกษา	จำนวน	๑๕,๓๙๒	คน
มัธยมศึกษาตอนต้น		จำนวน	๗,๙๙๘ คน
มัธยมศึกษาตอนปลาย		จำนวน	๗,๓๙๔ คน
- ระดับอุดมศึกษา		จำนวน	๒,๙๑๒ คน
อนุปริญญา		จำนวน	๒,๑๔๘ คน
ปริญญาตรี		จำนวน	๔๘๗ คน
ปริญญาโท		จำนวน	๒๗๗ คน
* จำนวนครู/อาจารย์ ในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ		จำนวน	๓,๑๓๔ คน

ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี

๒. ด้านศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี

๒.๑ ด้านศาสนา

๒.๑.๑ ศาสนาพุทธ ประชาชนส่วนใหญ่ของจังหวัดนับถือศาสนาพุทธ ซึ่งมีถึงจำนวน ๔๕๒,๔๖๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๖.๖๑ จึงทำให้จังหวัดปราจีนบุรีมีวัดเป็นจำนวนมากถึง ๓๘๓ วัด เมื่อเปรียบเทียบกับพื้นที่ของจังหวัดที่มีเนื้อที่ ๔,๗๖๒.๓๖ ตารางกิโลเมตร พบว่ามีความหนาแน่นของวัด เท่ากับ ๑: ๑๒

จังหวัดปราจีนบุรี มีโรงเรียนพระปริยัติธรรมและบาลี จำนวน ๒๔๒ แห่ง โดยกระจายในทุกอำเภอ ส่วนโรงเรียนพระปริยัติธรรมสายสามัญ มีเพียงแห่งเดียวคือที่วัดแจ้ง อำเภอประจันตคาม ซึ่งได้เปิดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย

๒.๑.๒ ศาสนาคริสต์ นอกจากศาสนาพุทธซึ่งเป็นศาสนาหลักของชาวจังหวัดปราจีนบุรีแล้ว ยังมีผู้นับถือศาสนาคริสต์ จำนวน ๘,๖๔๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑ ของจำนวนประชากร โดยมีผู้นับถือศาสนาคริสต์มากที่สุดที่อำเภอเมือง รองลงมาคืออำเภอกบินทร์บุรี และอำเภอศรีมโหสถ ตามลำดับ โดยแบ่งเป็น ๒ นิกาย ดังนี้

๑) นิกายคาทอลิก มีโบสถ์คาทอลิก จำนวน ๕ แห่ง ที่อำเภอเมือง จำนวน ๒ แห่ง อำเภอกบินทร์บุรี จำนวน ๑ แห่ง อำเภอศรีมโหสถ จำนวน ๑ แห่ง และอำเภอบ้านสร้าง จำนวน ๑ แห่ง รวมมีผู้นับถือศาสนาคริสต์นิกายคาทอลิก จำนวน ๗,๘๗๙ คน

๒) นิกายโปรเตสแตนต์ มีคริสตจักรโปรเตสแตนต์ จำนวน ๑ แห่งที่ อำเภอนาดี มีผู้เผยแผ่ศาสนา จำนวน ๖ คน และมีผู้นับถือศาสนา จำนวน ๗๖๒ คน

๒.๑.๓ ศาสนาอิสลาม นอกจากนั้นจังหวัดปราจีนบุรียังมีผู้นับถือศาสนาอิสลาม จำนวน ๑,๒๗๑ คน มัสยิด จำนวน ๒ แห่ง โต๊ะอิหม่าม จำนวน ๒ คน คอเต็บ จำนวน ๒ คน และบิหลัน จำนวน ๒ คน ตั้งอยู่ในเขตอำเภอกบินทร์บุรี และอำเภอศรีมหาโพธิ์

๒.๒ ด้านวัฒนธรรม ประเพณี

จังหวัดปราจีนบุรีมีส่วนราชการ หน่วยงานและองค์กรภาคเอกชน ที่เกี่ยวข้องกับงานทางศิลปะและวัฒนธรรม จำนวนมาก และเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีขนบธรรมเนียมประเพณีที่แตกต่างกันมากมาย ได้แก่

ที่	งานประเพณี	สถานที่จัดงาน	ช่วงระยะเวลาในการจัดงาน	รายละเอียดและความเป็นมา
๑.	ทำบุญใส่บาตรวันขึ้นปีใหม่	สนามกีฬาต้านยาเสพติด ข้างศาลพระหลักเมือง อ.เมือง จ.ปราจีนบุรี	วันที่ ๑ มกราคม ของทุกปี	เป็นการทำบุญตักบาตรข้าวสารอาหารแห้ง เพื่อเป็นสิริมงคลในวันขึ้นปีใหม่แบบสากล
๒.	สู้ขวัญข้าว	ต.นนทรี อ.กบินทร์บุรี จ.ปราจีนบุรี	วันขึ้น ๓ ค่ำ เดือน ๓ ของทุกปี	เป็นการเรียกขวัญแม่โพสพและเพื่อเป็นสิริมงคลของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว
๓.	ผีปูดาบ่าน	ต.โคกปึก อ.ศรีมโหสถ จ.ปราจีนบุรี	ประมาณวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ของทุกปี	เป็นความเชื่อเกี่ยวกับบรรพบุรุษที่ล่วงลับไปแล้ว ดวงวิญญาณยังคงอยู่คอยดูแลปกป้องรักษาลูกหลานให้อยู่เย็นเป็นสุข จึงจัดให้มีพิธีการเลี้ยงผีปูดาบ่านเพื่อเป็นการแสดงความกตัญญู
๔.	พิธีกรรมการเล่นผีโรง	ลานกลางหมู่บ้าน แปลงประตู หมู่ ๒ ต.หนองโพรง อ.ศรีมหาโพธิ จ.ปราจีนบุรี	วันขึ้น ๑๐ ค่ำ เดือน ๓ ของทุกปี	เป็นพิธีกรรมที่มีผลทางด้านจิตใจของชาวไทยเชื้อสายเขมร บูชาครูผีและคณะตามที่ได้ बनบาน หรือขอให้สมหวังในการทำงานหรือหายจากการเจ็บป่วย จึงนำของมาบูชาทุกปี ญาติพี่น้องจะมาพร้อมหน้ากันในวันนี้เหมือนหนึ่งเป็นวันรวมญาติและรับพรจากครูผีและคณะ
๕.	งานเทศกาลมาฆปุรมีศรีปราจีน	วัดสระมรกต ต.โคกไทย อ.ศรีมโหสถ จ.ปราจีนบุรี	สัปดาห์วันมาฆบูชา ประมาณ ๑๐ วัน	เริ่มจัดงานครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๐ เพื่อเป็นการสืบทอดพระพุทธศาสนาและส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมของจังหวัด
๖.	บุญข้าวหลาม	วัดที่อยู่ในหมู่บ้านต่าง ๆ ใน ต.โคกไทย อ.ศรีมโหสถ ต.หัวหว้า และ ต.ดงกระทยาม อ.ศรีมหาโพธิ	วันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๓	เป็นการทำบุญวันขึ้น ๑๕ ค่ำเดือน ๓ ของประชาชนชาวไทยเชื้อสายพวน
๗.	วันสงกรานต์	ทุกอำเภอในจังหวัดปราจีนบุรี	ระหว่างวันที่ ๑๓-๑๕ เมษายน ของทุกปี	เป็นประเพณีขึ้นปีใหม่แบบไทย มีความหมายต่อสมาชิกในครอบครัว ร่วมทำบุญตักบาตร รดน้ำขอพรผู้ใหญ่ เพื่อเป็นสิริมงคล
๘.	เลี้ยงผีกลางทุ่ง	หมู่บ้านบริเวณวัดแจ้ง ต.หน้าเมือง อ.เมือง จ.ปราจีนบุรี	หลังจากการทำบุญวันสงกรานต์	มาบูชาทุกๆ ปี ญาติพี่น้องจะมาพร้อมหน้าให้คนในหมู่บ้านปลอดภัยไม่เจ็บป่วย ไม่มีเคราะห์ร้ายและทำให้อยู่เย็นเป็นสุข มีพิธีสงฆ์ มีการเข้าร่างทรง และทำบัตแพเลี้ยงผี
๙.	งานนมัสการต้นโพธิ์ศรีมหาโพธิ์	วัดต้นโพธิ์ หมู่ ๖ ต.โคกปึก อ.ศรีมโหสถ จ.ปราจีนบุรี	กลางเดือนเมษายน ของทุกปี	เป็นการบูชาต้นโพธิ์ ซึ่งเป็นตัวแทนขององค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้าเพื่อเป็นสิริมงคล
๑๐.	ก่อกองพระเจดีย์ทราย	บ้านหนองเอี่ยน หมู่ ๑ ต.นาแวม อ.กบินทร์บุรี จ.ปราจีนบุรี	เดือนเมษายน ของทุกปี	เป็นประเพณีดั้งเดิมของหมู่บ้านหนองเอี่ยน เมื่อถึงช่วงหน้าแล้งน้ำล้น ชาวบ้านจะประกอบพิธีก่อกองพระเจดีย์ทรายบริเวณกลางหาดริมแม่น้ำแควหนุมาน
๑๑.	งานเทศกาลวันวิสาขบูชา	วัดบ้านสร้าง อ.บ้านสร้าง จ.ปราจีนบุรี	ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๖ ประมาณ ๑-๒ วัน	เป็นการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพระพุทธศาสนาของพุทธศาสนิกชนทุกหมู่เหล่า
๑๒.	งานวันเกษตรของดีเมืองปราจีนบุรี	ลานพระบรมราชานุสาวรีย์รัชกาลที่ ๕ หน้าศาลากลาง (หลังเก่า) จ.ปราจีนบุรี	เดือนพฤษภาคม-มิถุนายน ของทุกปี	เป็นการจัดงานเพื่อเปิดโอกาสให้เกษตรกรนำผลิตผลทางการเกษตรมาจัดจำหน่าย เพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจ และการท่องเที่ยวของจังหวัด

ที่	งานประเพณี	สถานที่จัดงาน	ช่วงระยะเวลาในการจัดงาน	รายละเอียดและความเป็นมา
๑๓.	งานบุญบังไฟ	หมู่ ๖ ต.โคกปึก อ.ศรีมโหสถ จ.ปราจีนบุรี	กลางเดือน ๖ ของทุกปี	เป็นประเพณีความเชื่อเรื่องลี้ลับเกี่ยวกับการขอฝน
๑๔.	งานสัปดาห์ล่องแก่งหินเพิง	หน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติ เขาใหญ่ที่ ๙ อ.นาดี จ.ปราจีนบุรี	เดือนกรกฎาคม ของทุกปี	เป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่สนุกสนาน ตื่นเต้น และช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจของจังหวัดให้ดีขึ้น
๑๕.	วันอาสาฬหบูชาและวันเข้าพรรษา	ทุกพื้นที่ในจังหวัดปราจีนบุรี	ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๘ และแรม ๑ ค่ำ เดือน ๘	เป็นการทำบุญเนื่องในโอกาสที่พระพุทธเจ้าทรงประกาศพระศาสนาเป็นครั้งแรก มีการถวายเทียนจำนำพรรษาและผ้าอาบน้ำฝนแด่พระภิกษุ
๑๖.	แห่พระทางน้ำ	ต.บางแตน อ.บ้านสร้าง จ.ปราจีนบุรี	กลางเดือน ๑๑ หรือ วันขึ้น ๑ ค่ำเดือน ๑๑	เป็นการดัดแปลงประเพณีอุ้มพระดำน้ำของศาสนาพราหมณ์ให้เข้ากับพระพุทธศาสนา
๑๗.	แห่ปราสาทดอกผึ้ง	อำเภอกบินทร์บุรี จ.ปราจีนบุรี	ขึ้น ๑๕ ค่ำเดือน เดือน ๑๑ (ก่อนวันออกพรรษา ๑ วัน)	เป็นประเพณีที่มุ่งกระทำเพื่อเป็นพุทธบูชาและเป็นสิริมงคล
๑๘.	งานถวายผ้าพระกฐินพระราชทาน	วัดบางกระบือ(พระอารามหลวง)ต.บางกระบือ อ.บ้านสร้าง จ.ปราจีนบุรี	วันแรม ๑ ค่ำเดือน ๑๑ ถึง วันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๒ ของทุกปี	วัดบางกระบือ จะได้รับผ้าพระกฐินพระราชทานโดยมีหน่วยงาน/องค์กรต่างๆ เป็นเจ้าภาพมาทอดถวายเป็นประจำทุกปี เป็นที่ภาคภูมิใจของชาวอำเภอบ้านสร้างและชาวปราจีนบุรี
๑๙.	ประเพณีการแข่งขันเรือยาว	๑. แม่น้ำปราจีนบุรี หน้าที่ว่าการ อ.เมือง ปราจีนบุรี ๒. บริเวณหน้าวัดบางแตน ต.บางแตน อ.บ้านสร้าง จ.ปราจีนบุรี	ประมาณสัปดาห์ที่ ๒ ของเดือน กันยายน ถึง กลางเดือนตุลาคม ของทุกปี	๑. เพื่อเป็นการสืบทอดการแข่งขันกีฬาพื้นบ้าน เพื่อสร้างความสามัคคีและส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัด ๒. เพื่อรักษาสืบทอดขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่นให้คงอยู่ และปลูกจิตสำนึกความภาคภูมิใจในสถานที่ ซึ่งครั้งหนึ่ง พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ เคยเสด็จมาประทับ ณ ภูมิภาคนี
๒๐.	กวนข้าวทิพย์	วัดทับช้าง วัดแจ้ง และ วัดศรีมงคล อ.ประจันตคาม จ.ปราจีนบุรี	ก่อนวันออกพรรษา ๑ วัน ทุกๆ ปี (วันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๑)	- เป็นประเพณีของชาวพุทธที่มีบรรพบุรุษดั้งเดิมอยู่ในภาคอีสาน ได้เดินทางมาตั้งหลักแหล่งในพื้นที่จังหวัดปราจีนบุรี - “ข้าวทิพย์” เป็นอาหารที่พิเศษ หรือเป็นอาหารของเทวดา ได้ผ่านขั้นตอนการปรุงแต่งเป็นอย่างดี ในตอนหนึ่งของพุทธประวัติพระพุทธเจ้าได้ทรงเสวยข้าวทิพย์หรือข้าวมธุปายาส ซึ่งนางสุชาดานำมาถวาย และได้ทรงตรัสรู้เป็นพระสัมมาสัมโพธิญาณ
๒๑.	ตักบาตรเทโวโรหณะ	วัดเขาวงษ์ หมู่ ๙ ต.ย่านรี อ.กบินทร์บุรี จ.ปราจีนบุรี	วันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๑ ของทุกปี	เป็นความเชื่อในเรื่องของพระพุทธเจ้าเสด็จลงมาจากเทวโลก จึงได้มีการจัดพิธีทำบุญตักบาตรขึ้น
๒๒.	ลอยกระทง	ทุกพื้นที่ในจังหวัดปราจีนบุรี	วันเพ็ญขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๒ ของทุกปี	เป็นการขอขมาแด่แม่พระคงคาและบูชาองค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า โดยนางนพมาศเป็นผู้ริเริ่มทำกระทงขึ้นเป็นครั้งแรก

ที่	งานประเพณี	สถานที่จัดงาน	ช่วงระยะเวลาในการจัดงาน	รายละเอียดและความเป็นมา
๒๓.	งานนมัสการหลวงพ่отวารวดี	หน้าที่ว่าการอำเภอศรีมโหสถ หมู่ ๓ ต.โคกปี่อ.ศรีมโหสถจ.ปราจีนบุรี	ระหว่างเทศกาลงานลอยกระทงวันขึ้น ๑๕ ค่ำเดือน ๑๒ ของทุกปี	หลวงพ่отวารวดีเป็นพระพุทธรูปเก่าแก่สมัยทวารวดี เพื่อความเป็นสิริมงคล จึงได้จัดให้มีการทำบุญตักบาตร ปิดทองนมัสการ เพื่อขอพร เป็นประจำทุกปี

ที่มา : สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดปราจีนบุรี

๓. ด้านสาธารณสุข

๓.๑ สภาวะสุขภาพ

๓.๑.๑ อัตราเกิด อัตราตาย

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ จังหวัดปราจีนบุรี มีทารกเกิด จำนวน ๕,๘๘๓ คน เป็นชาย ๓,๐๕๙ คน เป็นหญิง ๒,๘๒๔ คน คิดเป็นอัตราเกิดเท่ากับ ๑๒.๖๑ ต่อประชากรพันคน และมีผู้เสียชีวิต จำนวน ๓,๓๔๖ คน เป็นชาย ๑,๘๙๒ คน เป็นหญิง ๑,๔๕๔ คน คิดเป็นอัตราตายเท่ากับ ๗.๑๗ ต่อประชากรพันคน

ที่มา : สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปราจีนบุรี

๓.๑.๒ สถานการณ์โรคที่เฝ้าระวังทางระบาดวิทยา

สรุปสถานการณ์โรคที่ต้องเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา จังหวัดปราจีนบุรี

โรคที่ต้องเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา ช่วงวันที่ ๑ มกราคม – ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ รวมทั้งสิ้น ๓๗ โรค และจัดลำดับโรคที่พบสูงสุด ๑๐ อันดับแรก คือ อูจจาระร่วง ไข้ไม่ทราบสาเหตุ ปอดบวม ไข้เลือดออก อาหารเป็นพิษ ตาแดง ไข้หวัดใหญ่ สูดใส วัณโรค และตับอักเสบ

ที่มา : สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปราจีนบุรี

๓.๒ สถานบริการและบุคลากรสาธารณสุข

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ จังหวัดปราจีนบุรี มีสถานบริการสาธารณสุขทั้งภาครัฐและเอกชน ดังนี้

๓.๑.๑ โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข จำนวน ๗ แห่ง ประกอบด้วย
โรงพยาบาลศูนย์

๑ แห่ง เป็นขนาด ๕๐๕ เตียง คือ โรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร โรงพยาบาลชุมชน ๖ แห่ง ดังนี้
โรงพยาบาลขนาด ๑๒๐ เตียง ๑ แห่ง คือ โรงพยาบาลกบินทร์บุรี ขนาด ๖๐ เตียง จำนวน ๒ แห่ง
ได้แก่โรงพยาบาลศรีมหาโพธิ์ และโรงพยาบาลนาดี และขนาด ๓๐ เตียง จำนวน ๓ แห่ง ได้แก่ โรงพยาบาลบ้านสร้าง โรงพยาบาลศรีมโหสถ และโรงพยาบาลประจันตคาม

โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงกลาโหม จำนวน ๑ แห่ง ขนาด ๑๘๐ เตียง คือ โรงพยาบาล
ค่ายจักรพงษ์

๓.๑.๒ สถานพยาบาลเอกชน จำนวน ๒ แห่ง ขนาด ๑๐ เตียง ๑ แห่ง คือ สถานพยาบาล
อิมพีเรียลและขนาด ๓๑ เตียง จำนวน ๑ แห่ง คือโรงพยาบาลโสธรเวช ๓๐๔

จำนวนเตียงผู้ป่วย รวมทั้งสิ้น ๑,๑๓๐ เตียง และมีอัตราส่วนเตียงผู้ป่วยต่อประชากร
เท่ากับ ๑:๔๐๓ อัตราส่วนบุคลากรสาธารณสุขประเภทที่สำคัญ ได้แก่ แพทย์ ๘๘ คน คิดเป็นอัตราส่วนต่อ-
ประชากร เท่ากับ ๑:๕,๑๗๐ ทันตแพทย์ ๒๘ คน เท่ากับ ๑:๑๖,๒๕๐ เภสัชกร ๔๙ คน เท่ากับ ๑:๙,๒๘๕
พยาบาล-วิชาชีพ ๗๒๕ คน เท่ากับ ๑:๖๒๘

๓.๑.๓ สถานีอนามัย จำนวน ๙๓ แห่ง และสถานบริการสาธารณสุขชุมชน ที่ยังไม่ยก
ฐานะเป็นสถานีอนามัย ๑ แห่ง

๓.๑.๔ คลินิกประเภทต่าง ๆ ได้แก่ คลินิกแพทย์สาขาเวชกรรมทั่วไป จำนวน ๓๘ แห่ง สาขา

เวชกรรมเฉพาะทาง จำนวน ๒๔ แห่ง กระจายตั้งอยู่ทุกอำเภอ ยกเว้นอำเภอนาดี คลินิกทันตกรรม จำนวน ๑๘ แห่งตั้งอยู่ในอำเภอเมือง ศรีมหาโพธิ ประจันตคาม และกบินทร์บุรี ยกเว้นอำเภอบ้านสร้าง ศรีมโหสถ และนาดี

๓.๑.๕ สถานพยาบาลสาขาการพยาบาลและผดุงครรภ์ จำนวน ๒๖ แห่ง กระจายอยู่ทุกอำเภอ

๓.๑.๖ สถานพยาบาลสาขาแผนไทย ๑ แห่ง อยู่ที่อำเภอศรีมหาโพธิ

๓.๑.๗ ร้านขายยา ได้แก่ ร้านขายยาแผนปัจจุบัน จำนวน ๖๖ แห่ง ตั้งอยู่ในทุกอำเภอ ยกเว้น

อำเภอนาดี ร้านขายยาแผนปัจจุบันบรรจุเสร็จที่มีใช้ยาอันตรายหรือยาควบคุมพิเศษ ๑๖ แห่ง ตั้งอยู่ในทุกอำเภอ ยกเว้นอำเภอศรีมโหสถ ร้านขายยาแผนโบราณ ๑๐ แห่ง ตั้งอยู่ในเขตอำเภอ เมือง บ้านสร้าง และประจันตคามและร้านขายยาแผนปัจจุบันบรรจุเสร็จเฉพาะยาสัตว์ จำนวน ๑ แห่ง อยู่ที่อำเภอเมืองปราจีนบุรี

บทที่ ๕ โครงสร้างพื้นฐาน

๑. การคมนาคม

การคมนาคมของจังหวัดปราจีนบุรี สามารถเดินทางไปมาสะดวกมีเส้นทางรถยนต์ติดต่อไปยังภูมิภาคต่าง ๆ หลายเส้นทาง ดังนี้

๑.๑ เส้นทางติดต่อระหว่างกรุงเทพฯ และปริมณฑล สามารถเดินทางได้หลายเส้นทาง ได้แก่

- ทางหลวงหมายเลข ๓๒๐,๓๓,๓๑๔,๓ ปราจีนบุรี-นครนายก-หินกอง-รังสิต-กรุงเทพฯ ระยะทาง ๑๕๕ กม.
- ทางหลวงหมายเลข ๓๒๐,๓๓,๓๐๕ ปราจีนบุรี-นครนายก-องครักษ์-รังสิต-กรุงเทพฯ ระยะทาง ๑๓๖ กม.
- ทางหลวงหมายเลข ๓๑๙,๓๐๔,๓๑๔,๓ ปราจีนบุรี-พนมสารคาม-ฉะเชิงเทรา-กรุงเทพฯ ระยะทาง ๑๕๘ กม.
- ทางหลวงหมายเลข ๓๑๙,๓๒๙,๓๑๔,๓๐๔ ปราจีนบุรี-บ้านสร้าง-มีนบุรี-กรุงเทพฯ ระยะทาง ๑๐๐ กม.

๑.๒ เส้นทางติดต่อภาคกลาง ได้แก่

- ทางหลวงหมายเลข ๓๒๐,๓๓ ปราจีนบุรี-นครนายก ระยะทาง ๒๘ กม.
- ทางหลวงหมายเลข ๓๒๐,๓๓,๑ ปราจีนบุรี-นครนายก-หินกอง-สระบุรี ระยะทาง ๘๖ กม.

๑.๓ เส้นทางติดต่อภาคตะวันออก ได้แก่

เส้นทางที่ ๑

- ทางหลวงหมายเลข ๓๑๙,๓๐๔,๓๑๔,๓ ปราจีนบุรี-พนมสารคาม-ชลบุรี ระยะทาง ๑๒๐ กม.
- ทางหลวงหมายเลข ๓๑๙,๓๐๔,๓๑๔,๓ ปราจีนบุรี-พนมสารคาม-ชลบุรี-แหลมฉบัง ระยะทาง ๑๕๕ กม.
- ทางหลวงหมายเลข ๓๑๙,๓๐๔,๓๑๔,๓ ปราจีนบุรี-พนมสารคาม-ชลบุรี-สัตหีบ ระยะทาง ๒๐๕ กม.
- ทางหลวงหมายเลข ๓๑๙,๓๐๔,๓๑๔,๓ ปราจีนบุรี-พนมสารคาม-ชลบุรี-สัตหีบ-มาบตาพุด ระยะทาง ๒๓๐ กม.
- ทางหลวงหมายเลข ๓๑๙,๓๐๔,๓๑๔,๓ ปราจีนบุรี-พนมสารคาม-ชลบุรี-สัตหีบ-ระยอง ระยะทาง ๒๕๐ กม.

เส้นทางที่ ๒

- ทางหลวงหมายเลข ๓๑๙,๓๑๕ ปราจีนบุรี-พนมสารคาม-พนัสนิคม-ชลบุรี ระยะทาง ๑๒๐ กม.
- ทางหลวงหมายเลข ๓๑๙,๓๐๔,๓๓๑,๓ ปราจีนบุรี-พนมสารคาม-แปลงยาว-สัตหีบ ระยะทาง ๑๘๐ กม.
- ทางหลวงหมายเลข ๓๑๙,๓๐๔,๓๓๑,๓๖ ปราจีนบุรี-พนมสารคาม-แปลงยาว-ระยอง ระยะทาง ๑๘๕ กม.

๑.๔ เส้นทางติดต่อจังหวัดสระแก้ว ประเทศกัมพูชา และประเทศเวียดนาม

- ทางหลวงหมายเลข ๓๓ ผ่านจังหวัดสระแก้ว ระยะทาง ๙๐ กม. ถึงชายแดน กัมพูชา ระยะทาง ๑๕๖ กม. กรุงพนมเปญ ๕๐๐ กม. และโฮจิมินห์ซิตี ระยะทาง ๖๐๔ กม.

๑.๕ เส้นทางติดต่อภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

เส้นทางที่ ๑

- ทางหลวงหมายเลข ๓๔๕๒,๓๓,๓๐๔,๒ ปราจีนบุรี-กบินทร์บุรี-ปักธงชัย-นครราชสีมา ระยะทาง ๑๙๔ กม.
- ทางหลวงหมายเลข ๓๔๕๒,๓๓,๓๐๔,๒๔,๒๑๘ ปราจีนบุรี-กบินทร์บุรี-ปักธงชัย-นางรอง-บุรีรัมย์ ระยะทาง ๒๙๕ กม.

เส้นทางที่ ๒

- ทางหลวงหมายเลข ๓๔๕๒,๓๓,๓๑๙๘,๓๓๙๕,๓๔๘๖,๓๔๘,๒๔,๒๑๘ ปราจีนบุรี-สระแก้ว-วัฒนานคร-นางรอง-บุรีรัมย์ ระยะทาง ๓๐๐ กม.

นอกจากทางรถยนต์แล้ว จังหวัดปราจีนบุรียังมีเส้นทางรถไฟ ซึ่งรับส่งผู้โดยสารและบรรทุกสินค้า มีสถานีรถไฟในตัวเมือง จำนวน ๑ แห่ง และมีขบวนรถไฟวิ่งผ่านไป - กลับ วันละ ๑๔ ขบวน เป็นรถดีเซลรางธรรมดา จำนวน ๔ ขบวน รถธรรมดาขานเมือง จำนวน ๘ ขบวน และรถธรรมดารวมโดยสารสินค้าจำนวน ๒ ขบวน

๒. แหล่งน้ำ

๒.๑ น้ำอุปโภคบริโภค

จังหวัดปราจีนบุรีมีกำลังผลิต จำนวน ๑๒,๙๖๐,๐๐๐ ลบ.ม. น้ำที่ผลิตได้ ๗,๑๒๔,๑๒๙ ลบ.ม. ปริมาณน้ำที่จ่ายแก่ผู้ใช้ จำนวน ๕,๒๙๘,๘๒๓ ลบ.ม. ปริมาณน้ำที่จ่ายเพื่อสาธารณะ จำนวน ๙,๓๔๒ ลบ.ม. และมีจำนวนผู้ใช้น้ำ จำนวน ๒๑,๙๓๖ ราย มีสำนักงานประปาเขตอำเภอ จำนวน ๔ แห่ง ได้แก่ เมือง ประจันตคาม กบินทร์บุรี และศรีมหาโพธิ

๒.๒ น้ำเพื่อการเกษตร

แหล่งน้ำเพื่อการเกษตรในพื้นที่จังหวัดปราจีนบุรี ประกอบด้วยอ่างเก็บน้ำขนาดกลาง จำนวน ๒ แห่ง อ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก จำนวน ๗ แห่ง ฝายคอนกรีต จำนวน ๔๕ แห่ง ทำนบ จำนวน ๑๐ แห่งสระ หนอง บึง จำนวน ๘๓ แห่ง คู คลอง จำนวน ๗๔ แห่ง

๒.๓ แหล่งน้ำธรรมชาติ

พื้นที่ส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำปราจีนบุรี ลุ่มน้ำสาขาที่สำคัญของลุ่มน้ำปราจีนบุรี ประกอบด้วย ลุ่มน้ำพระสึง ลุ่มน้ำพระปรัง ลุ่มน้ำหนุมาน และลุ่มน้ำปราจีนบุรี สายหลักมีแม่น้ำปราจีนบุรี เป็นแม่น้ำสาขาที่สำคัญของแม่น้ำบางปะกง ที่ไหลจากทิศตะวันออกไปทิศตะวันตกเกิดจากการไหลบรรจบกันของแม่น้ำ ๒ สายคือแม่น้ำหนุมานซึ่งมีต้นกำเนิดจากเทือกเขาทางตอนเหนือของจังหวัดปราจีนบุรีและแม่น้ำพระปรังที่ไหลมาจากที่สูงทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของจังหวัดปราจีนบุรีบริเวณอำเภอกบินทร์บุรี และไหลไปบรรจบกับแม่น้ำนครนายกบริเวณอำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา กลายเป็นแม่น้ำบางปะกงและไหลลงสู่อ่าวไทย

๒.๔ สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า

ปัจจุบัน ได้จัดตั้งสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าในจังหวัด จำนวน ๔๗ สถานี พื้นที่โครงการจำนวน ๑๒๓,๐๙๓ ไร่ พื้นที่ส่งน้ำ จำนวน ๘๖,๖๐๐ ไร่ เพื่อประโยชน์ในด้านการเกษตรและแก้ไขปัญหาความแห้งแล้งของพื้นที่ที่อยู่นอกเขตชลประทาน

๓. การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

ในปีงบประมาณ ๒๕๕๔ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในพื้นที่จังหวัดปราจีนบุรี มีแยกจุดรวมงานเป็น ๒ แห่ง คือ

๓.๑. การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดปราจีนบุรี มีการไฟฟ้าในสังกัด ๖ แห่ง

๓.๒. การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอekinทร์บุรี มีการไฟฟ้าในสังกัด ๓ แห่ง

ที่	ข้อมูล	การไฟฟ้าฯ จ.ปราจีนบุรี	การไฟฟ้าฯ อ.ekinทร์บุรี	รวม
๑	สถานีไฟฟ้า (ขนาด)	๕ แห่ง (๓๐๐ MVA)	๒ แห่ง (๑๙๐ MVA)	๗ แห่ง (๔๙๐ MVA)
๒	หน่วยจำหน่าย	๕๕๒,๓๗๗,๓๕๖	ให้ข้อมูลจากไฟฟ้าekinทร์บุรี	
	- ที่อยู่อาศัย	๑๓๖,๔๓๑,๕๔๔	ให้ข้อมูลจากไฟฟ้าekinทร์บุรี	
	- ธุรกิจอุตสาหกรรม	๓๘๒,๑๕๕,๑๒๕	ให้ข้อมูลจากไฟฟ้าekinทร์บุรี	
	- ราชการและไฟสาธารณะ	๒๔,๔๙๗,๐๔๐	ให้ข้อมูลจากไฟฟ้าekinทร์บุรี	
	- อื่น ๆ	๙,๒๙๓,๖๔๗	ให้ข้อมูลจากไฟฟ้าekinทร์บุรี	
๓	ครัวเรือนที่มีไฟฟ้าใช้แล้วทั้งสิ้น	๘๒,๑๖๖	๕๙,๒๖๔	๑๔๑,๔๓๐
	- คิดเป็น (ของครัวเรือนทั้งสิ้น)	๙๙.๙๖ % (๘๒,๑๖๗)	๙๙.๙๗ % (๕๙,๒๗๙)	๙๙.๙๗ % (๑๔๑,๔๗๖)
๔	ครัวเรือนที่ไม่มีไฟฟ้าใช้ทั้งสิ้น	๓๑	๑๕	๔๖
	- คิดเป็น (ของครัวเรือนทั้งสิ้น)	๐.๐๔ % (๘๒,๑๖๗)	๐.๐๓ % (๕๙,๒๗๙)	๐.๐๓ % (๑๔๑,๔๗๖)
๕	หมู่บ้านมีไฟฟ้าใช้	ครบ ๑๐๐ %	ครบ ๑๐๐ %	ครบ ๑๐๐ %

ที่มา : การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดปราจีนบุรี , การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอekinทร์บุรี

๔. โทรศัพท์

ในปี ๒๕๕๔ จังหวัดปราจีนบุรีมีชุมสายโทรศัพท์ จำนวน ๔๔ ชุมสาย กระจายอยู่ทุกอำเภอ และอำเภอที่มีชุมสายโทรศัพท์มากที่สุด คือ อำเภอekinทร์บุรี จำนวน ๑๒ ชุมสาย มีเลขหมายโทรศัพท์ จำนวน ๒๓,๑๔๕ เลขหมาย เลขหมายที่เปิดใช้แล้ว แยกเป็นโทรศัพท์ประจำที่ จำนวน ๑๗,๒๒๐ เลขหมาย โทรศัพท์สาธารณะ จำนวน ๑,๒๓๗ เลขหมาย

ที่มา : บริษัท ทศท คอร์ปอเรชั่น จำกัด (ปราจีนบุรี)

บทที่ ๖

ด้านความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

๑. ข้อมูลการจับกุมคดีอาญา ๕ กลุ่ม

จากการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานในปี ๒๕๕๓ กับปี ๒๕๕๔ (ช่วงเดือนวันที่ ๑ ตุลาคม – ๓๐ กันยายน) แยกได้ดังนี้

๑.๑กลุ่มที่ ๑ คดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ ได้แก่ ฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา ปล้นทรัพย์ ชิงทรัพย์ ลักพาเรียกค่าไถ่ และวางเพลิง มีคดีเพิ่มขึ้น จำนวน ๓ คดี คิดเป็นร้อยละ ๗.๖๙

๑.๒กลุ่มที่ ๒ คดีประทุษร้ายต่อชีวิต ร่างกาย และเพศ ได้แก่ ฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา ฆ่าผู้อื่นโดยไม่เจตนา ทำให้ผู้อื่นตายโดยประมาท พยายามฆ่าผู้อื่น ทำร้ายร่างกายผู้อื่น และข่มขืนกระทำชำเรา มีคดีลดลง จำนวน ๓๕ คดี คิดเป็นร้อยละ ๑๔

๑.๓กลุ่มที่ ๓ คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ ได้แก่ ลักทรัพย์ ชิงทรัพย์ วิวาททรัพย์ ริดเอาทรัพย์ กรรโชกทรัพย์ ชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ รับของโจร และทำให้เสียทรัพย์ มีคดีลดลงจำนวน ๕๕ คดี คิดเป็นร้อยละ ๙.๑๔

๑.๔กลุ่มที่ ๔ คดีที่น่าสนใจ ได้แก่ โจรกรรมรถจักรยานยนต์ โจรกรรมรถยนต์ โจรกรรมโคกระบือ โจรกรรมเครื่องมือเกษตร ปล้น-ชิงรถยนต์โดยสาร ปล้น-ชิงรถยนต์แท็กซี่ ข่มขืนและฆ่า ลักพาเรียกค่าไถ่ ฉ้อโกงทรัพย์ และยกยอกทรัพย์ มีคดีลดลง จำนวน ๗๓ คดี คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๗๗

๑.๕กลุ่มที่ ๕ คดีที่รัฐเป็นผู้เสียหาย ได้แก่ อาวุธปืน การพนัน ยาเสพติดให้โทษ ปราบปรามการค้าประเวณี สถานบริการ โรงแรม มีและเผยแพร่วัตถุลามก มีคดีเพิ่มขึ้นจำนวน ๘๕๖ คดี คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๔๑

ที่มา : ตำรวจภูธรจังหวัดปราจีนบุรี

๒. ด้านการปราบปรามยาเสพติด

แนวทางการดำเนินงานด้านการปราบปรามยาเสพติด

๑. ปราบปรามเครือข่าย/กลุ่มค้ายาเสพติดรายสำคัญโดยบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดตั้งชุดปฏิบัติการป้องกันปราบปรามยาเสพติด ประกอบด้วย ตำรวจ ทหาร และฝ่ายปกครอง

๒. จัดตั้งจุดตรวจ/จุดสกัดยาเสพติดและเพิ่มประสิทธิภาพจุดตรวจกรอกสมบุรณ์ ถนนสาย ๓๕๙ โดยจัดหาเครื่องมือที่ทันสมัยในการค้นหายาเสพติด

๓. ฝึกอบรมแหล่งข่าวเพื่อสืบสวนการเข้าถึงกลุ่มผู้ค้าและทรัพย์สินที่ได้มาจากการค้ายาเสพติด

๓. ด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด

๒.๑ ระบบสมัครใจ จำนวน ๓๑๗ ราย

๒.๒ ระบบบังคับบำบัด จำนวน ๖๘๗ ราย

๒.๓ ระบบต้องโทษ ๗๒ ราย

๒.๔ ติดตามผู้ผ่านการบำบัด ฯ ๖๓๕ ราย

แนวทางการดำเนินงานด้านการบำบัดรักษา

๑. นำผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดเข้ารับการบำบัดรักษาเพิ่มมากขึ้น เพื่อลดวงจรปัญหาเสพติด โดยจัดทำค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรม จำนวน ๗ รุ่น ๆ ละ ๕๐ คน

๒. พัฒนาคุณภาพสถานบำบัดรักษาให้ผ่านการรับรองคุณภาพ ๗ แห่ง

๓. บูรณาการระบบสมัครใจกับระบบบังคับบำบัด และปรับปรุงระบบการเชื่อมโยงข้อมูลกับระบบบังคับบำบัด

๔. พัฒนาระบบฐานข้อมูลบำบัดรักษาให้มีประสิทธิภาพ ถูกต้อง ทันสมัย สามารถใช้เป็นข้อมูลการวางแผนและใช้เป็นข้อมูลในการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ที่มา : ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดจังหวัดปราจีนบุรี

โครงการตามนโยบายที่สำคัญของรัฐบาล

๑. กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

- ◆ จำนวนหมู่บ้านทั้งหมด ๗๐๖ หมู่บ้าน ๑๔ ชุมชน
- ◆ ตั้งคณะกรรมการกองทุนฯ แล้ว ในหมู่บ้าน ๗๐๖ หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ในชุมชนเมือง ๑๔ ชุมชน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐
- ◆ ได้รับความเห็นชอบและส่ง กทบ. แล้ว ๗๒๐ หมู่บ้าน/ชุมชน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐
- ◆ กทบ. โอนเงินเข้าบัญชีกองทุนฯ แล้ว จำนวน ๗๐๖/๑๔ หมู่บ้าน/ชุมชน จำนวน ๗๒๐ กองทุน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐
- ◆ ให้สมาชิกกู้เงินไปลงทุนประกอบอาชีพแล้ว ๗๒๐ กองทุน จำนวน ๔๑,๙๙๒ ราย เป็นเงิน ๗๖๓,๕๐๓,๗๐๐ บาท จากการจำแนกอาชีพพบว่าสมาชิกสูญเงินไปลงทุนด้านเกษตรกรรมมากที่สุด จำนวน ๒๘,๙๘๔ บาท คิดเป็นร้อยละ ๖๙.๐๒ ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจในระดับชุมชน ปัจจุบันสมาชิกกองทุนหมู่บ้านฯสามารถฝากเงินสัจจะกับกองทุนฯ รวมเป็นเงิน จำนวน ๗๑,๐๖๕,๕๗๐ บาท สมาชิกไม่สามารถชำระหนี้คืนภายในกำหนดเวลา ร้อยละ ๐.๑๕ รวมเงินที่ค้างชำระ จำนวน ๑,๐๐๗,๐๐๐ บาท

ที่มา: สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดปราจีนบุรี

๒. การปราบปรามยาเสพติดให้โทษของจังหวัดปราจีนบุรี

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ (๑ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึง ๓๐ กันยายน ๒๕๕๕) มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

๑. จับกุมนักค้ารายสำคัญ ๒ ราย
๒. นักค้ารายย่อย ๔๓ ราย
๓. ตามมาตรการยึดทรัพย์ ๒ ราย

๔. นักค้าตามหมายจับ ๑ ราย
๕. ผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด ๒๗๕ ราย

ของกลาง ยาบ้า ๕,๙๙๐ เม็ด ไอซ์ ๐.๗๒ กรัม กัญชา ๑ ถุง กระท่อม ๖ กิโลกรัม ๑๓๙ ใบ
มูลค่าการยึดทรัพย์ ๔๘๐,๐๐๐ บาท

ที่มา : ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดจังหวัดปราจีนบุรี